

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Beretning til SFs landsmøde : 1983

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1983

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

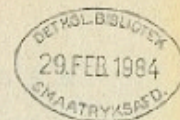
Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

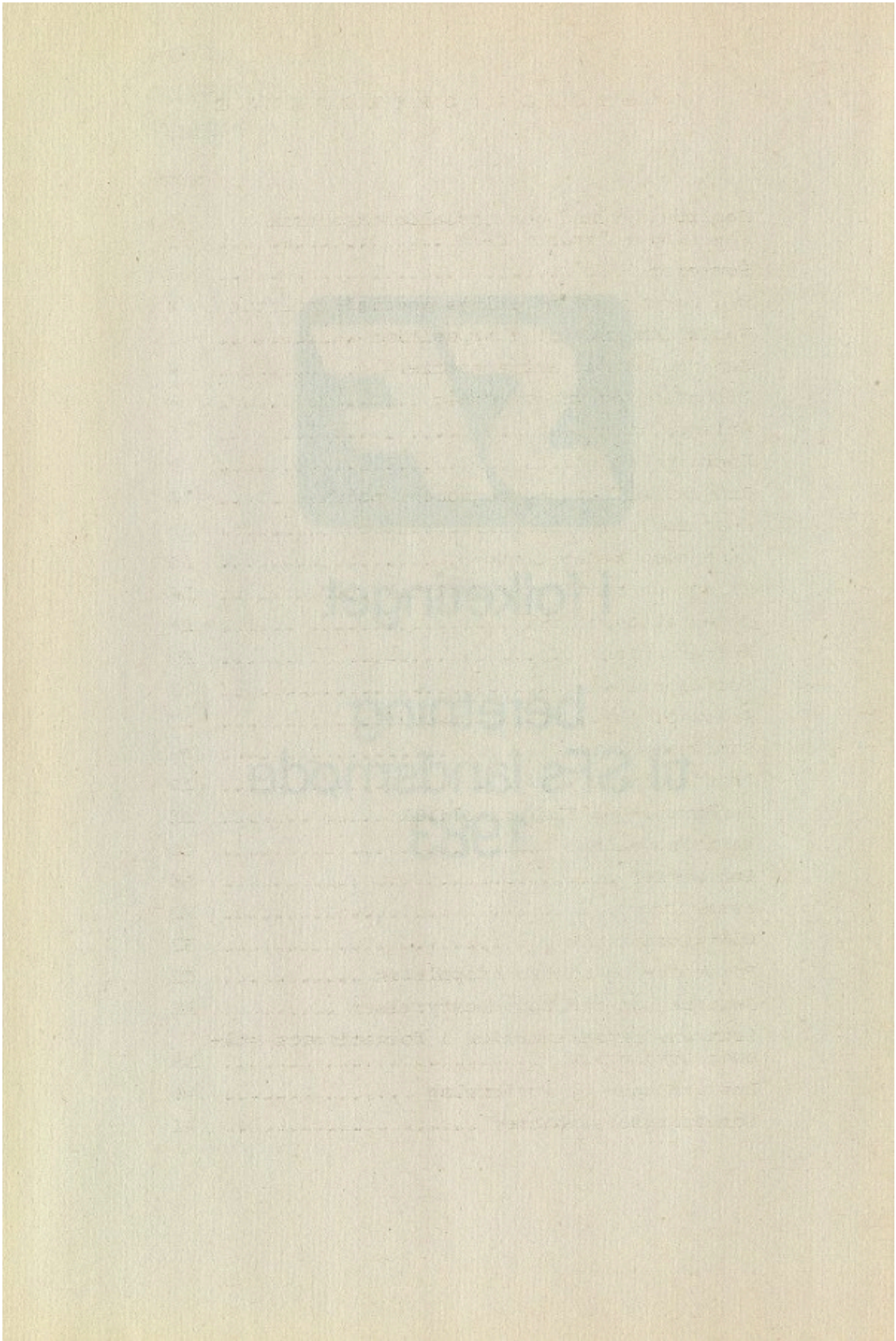
Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

sf21983

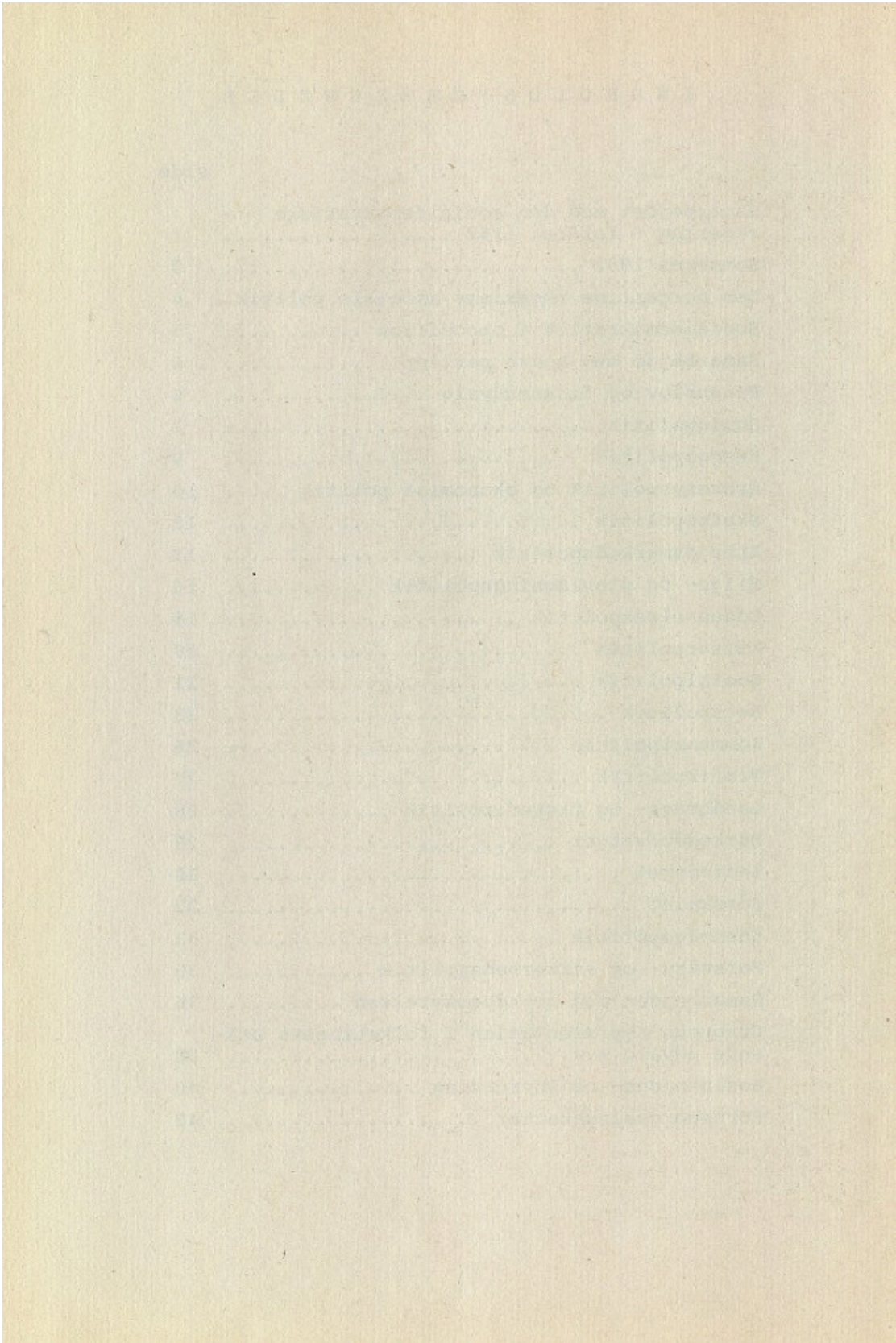
i folketinget

beretning
til SFs landsmøde
1983

I N D H O L D S F O R T E G N E L S E

	side
Samarbejdet med den socialdemokratiske regering - foråret 1982	1
Sommeren 1982	3
Den borgerlige regerings asociale politik	4
Socialdemokratiet i opposition	5
Samarbejde med andre partier	6
Finanslov og finansudvalg	6
Boligpolitik	7
Energipolitik	9
Erhvervspolitik og økonomisk politik	10
Skattepolitik	12
Arbejdsmarkedspolitik	13
Miljø- og planlægningspolitik	16
Uddannelsespolitik	18
Kulturpolitik	20
Socialpolitik	21
Retspolitik	23
Kommunalpolitik	26
Trafikpolitik	27
Landbrugs- og fiskeripolitik	28
Markedsudvalget	29
Indfødsret	30
Forskning	32
Udenrigspolitik	33
Forsvars- og sikkerhedspolitik	35
Samarbejdet med hovedbestyrelsen	36
Gruppens repræsentation i folketingets stående udvalg m.v.	38
Beslutnings- og lovforslag	40
Forespørgselsdebatter	42

SAMARBEJDET MED DEN SOCIALDEMOKRATISKE REGERING -
FORÅRET 1982.

Ikke så snart var SFs landsmøde 1982 overstået, før den socialdemokratiske regering spillede ud med et finansieringsprogram, der skulle forhandles med bl.a. SF. Som bekendt var den daværende regering karakteriseret ved ikke at basere sin politik på et fast flertal. Men da dens parlamentariske basis var SF og De radikale, var udspillet specielt henvendt til disse to partier. Det var ikke tilfældigt, at udspillet kom på dette tidspunkt. Regeringen har givet afventet, om SFs landsmøde gav folketingsgruppen et fortsat forhandlingsmandat, eller om der ville ske det modsatte.

Imidlertid gav landsmødet forhandlingsmandatet. Efter at have afvist indkomspolitikken, beskrevet løntrykker-cirkulæret som ikke acceptabelt og udtalt, at der skulle lægges vægt på en sikring af praktikpladser til EFG-elever, udtalte landsmødet videre, at SF ikke fandt, at der var brug for en generel økonomisk stramning, men om nødvendigt ville man være med til at fremskaffe midler til finansiering af beskæftigelses- og uddannelsesinitiativer samt til støtte for den kriseramte del af landbruget. Efter at have peget på, hvor SF fandt det rimeligst at hente disse midler, sagde landsmødet videre, at en økonomisk politik, der for alvor retter op på sociale urimeligheder og gavner beskæftigelsen, vil vi tage medansvar for, selvom det betyder indrømmelser.

Dermed var vejen banet for nye, langstrakte forhandlinger, der varede, lige til folketinget holdt sommerferie den 4. juni.

Regeringens udspil bestod i forslag om traditionelle afgiftsforhøjelser på 2,7 mia, afgift på benzin, olie og gas på 1,0 mia og beskatning af de skattefrie institutioner med 2,0 mia, dette til finansiering af martspakke og handlingsprogram iøvrigt, beregnet til at koste 6,2 mia efter, at der var modregnet 2 mia i sparet understøttelse og øget skat.

Vort modspil bestod i, at vi godt ville være med til at finansiere det, vi iøvrigt kunne støtte, men vi ville forminske de mest asociale afgifter, vi ville have beskæftigelseskompensation for afgifterne, og vi ville diskutere andre finansieringskilder, f.eks. ekstraskat på høje indkomster og differentieret moms. Og vi ville inddrage indholdet i martspakken i drøftelserne. Differentieret moms og ekstraskat blev afvist, derimod fik vi ind nogle nye afgifter på varegrupper, som vi af miljømæssige grunde kunne ønske at begrænse brugen af. Endelig forlangte vi sociale kompensationer. Vi fik lidt, og vi gav noget.

Vi fik øget støtte til vedvarende energi og til energibesparende foranstaltninger og mulighed for kommunerne til at optage lån udenfor lånerammen til energibesparende foranstaltninger. Disse ting skulle give en beskæftigelses-effekt omtrent svarende til den negative virkning af de foreslåede afgiftsforhøjelser.

Vi fik forhøjet varmetilskud til pensionister og moms-kompensation på mejeriprodukter (senere fjernet igen af den borgerlige regering). Vi fik formindsket provenuet af afgifterne, udskudt ikrafttrædelsen af afgiftsforhøjelser på øl og tobak og indekseringen begrænset til 1983. Alt i alt en reduktion af provenuet på 1,6 mia i forhold til regeringens udspil på omkring 6 mia.

Med hensyn til martspakken fik vi tilsagn fra regeringen om, at den ville ophæve 25-års grænsen i jobskabelsesloven, så snart det blev politisk muligt, at løntrykkercirculærets anvendelsesområde ikke blev udvidet og iøvrigt hurtigst muligt skulle afløses af overenskomstaftaler, og at problemet om fremskaffelse af det nødvendige antal praktikpladser ville blive taget op igen ved årsskiftet 1982-83.

Som det fremgår af hovedbestyrelsens beretning til landsmødet, holdt folketingsgruppen i hele forhandlingsforløbet nær kontakt med hovedbestyrelse og forretningsudvalg, og gruppen handlede i overensstemmelse med de beslutninger, der blev truffet af partiets kompetente organer.

Det gav en beslutningsproces, der var omhyggelig og grundig. Men der er ingen grund til at lægge skjul på, at enigheden ikke altid var fuldstændig. Det var en kompliceret situation, vi befandt os i, men nok en god læreproces for det tilfældes skyld, at et arbejderflertal en dag skulle vise sig.

Det spillede givet en rolle for vore beslutninger, at vi vidste, at hvis regeringen gik, ville den ikke udskrive valg, men overlade styret til de borgerlige. Vi ville nødig være dem, der havde ansvaret herfor. Dernæst spillede det naturligvis en væsentlig rolle, at selvom mange ting i både martspakke og finansieringsbeslutninger var kritisable ud fra et SF-synspunkt, så var dog forårets politik udtryk for den første situation, siden krisen satte ind, hvor beskæftigelsespolitikken blev givet højere prioritet end bekæmpelse af betalingsbalanceunderskuddet - godt 4 mia på forbrugsafgifter, næsten 8 mia til beskæftigelses- og uddannelsesfremme.

Iøvrigt er hele maj-forløbet ret velbeskrevet i Folkesocialisten nr. 4, 1982.

SOMMEREN 1982.

Vi reddede den socialdemokratiske regering, ingen tvivl om det. En del af den ville gerne reddes, en anden del havde hellere set et skibbrud, som det kunne give SF skylden for. Denne sidste del var meget utilfreds med de indrømmelser, SF havde fået, og gik straks i gang med at forberede et finanslovudspil, som det ville være svært for SF at sluge. I SF gik vi ud fra, at samarbejdet skulle fortsætte efter sommerferien, og vi forberedte derfor gennem sommeren et udspil om alternativ økonomisk politik, der var tænkt som et debatoplæg dels i forhold til socialdemokraterne i folketinget, men også i forhold til andre dele af arbejderbevægelsen. Oplægget, der nok efterhånden er velkendt i partiet, nåede lige præcis først at blive færdigt til den nye regerings tiltrædelse, så derfor kom det til at spille en lidt anden rolle end oprindeligt tænkt. Der har været stor afsætning på det. Lidt på samme måde gik det med den debat i hovedbestyrelsen, der skulle være oplægget til den nye folketingssamling. Vi havde forberedt en debat, der dels skulle være en selvkritik af det, vi havde lavet i foråret og dels indeholde strategiske overvejelser over, hvordan vi skulle tackle situationen til efteråret. Men da hovedbestyrelsesmødet endelig skulle afholdes, havde Danmark fået en borgerlig regering.

Inden socialdemokraterne gav endeligt op, var der sket flere ting. Sommeren igennem blev der forhandlet skatte-reform mellem socialdemokratiet, de radikale og SF. Det vil sige på et tidspunkt gik det sådan, at De radikale ikke ville sidde i stue med SF, så derfor måtte regeringen forhandle med SF og De radikale hver for sig. Landbruget, der også havde været inde i forårets forhandlinger, var foreløbig klaret ved, at der var blevet nedsat et udvalg, der skulle se nærmere på vilkårene omkring en jordbank.

Den 11. august tilbød regeringen det radikale Venstre ministerposter. Vi tog skarpt afstand fra dette frieri, da det igen ville betyde en højredrejning af socialdemokratiet, et knæfald for indkomspolitikken og sociale nedskæringer. Det var De radikales skyld, at finansieringsreformen led skibbrud, at jobskabelsesloven blev lemlæstet, at der ikke kunne gennemføres stramminger i monopollovgivningen, og at det almennyttige byggeri ikke fik de kvoter, det burde have haft. Heldigvis sagde De radikale selv fra, og vi udtalte, at hvis regeringen ikke mente at kunne komme igennem med en fortsættelse af forårets beskæftigelsesfremmende politik, måtte den hellere udskrive nyvalg.

Frieriet til De radikale var oplægget til præsentation af den nye finanslov. Den viste udsigt til op mod 70 mia kroner i underskud på statsbudgettet. SF blev præsenteret

for forslaget, før det blev offentliggjort, og vi udtrykte i overensstemmelse med vor hidtidige politik, at vi ikke troede, man kunne spare sig ud af dette problem, men at svaret var øget beskæftigelse, en skattereform, mere gang i offentlige investeringer, priskontrol og at få finansieringsreformen til at virke.

Men SFs opfordringer vakte ikke genklang hos socialdemokraterne. De havde besluttet sig for enten at få et samarbejde i gang med et eller flere borgerlige partier - og droppe SF eller at give regeringsmagten fra sig. Som bekendt skete det sidste, selvom socialdemokraternes udspil af 1. september var en klar invitation til de borgerlige med tilbud om nedskæringer på finansloven med 10 mia. Men de borgerlige følte efterhånden så megen medvind, at de sagde nej til den socialdemokratiske invitation. Og resultatet blev altså den borgerlige regering. Lige til det sidste var vi de eneste, der opfordrede Anker Jørgensen til at fortsætte eller udskrive nyvalg.

DEN BORGERLIGE REGERINGS ASOCIALE POLITIK

SF gik fra første dag i klar opposition til den borgerlige regering. Vi erklærede og mente, at vort fornemste mål var at få den væltet jo før jo bedre. Vi har da også forsøgt flere gange, men kan jo ikke gøre det alene.

Vi har tilrettelagt vor strategi ud fra to sideløbende hensigter 1) stadigt at afsløre denne regerings asociale, arbejdsløshedsfremkaldende politik gennem samlede initiativer på enkeltområder og 2) at udvikle alternativer, der kan drøftes med andre dele af arbejderbevægelsen som forberedelse til et nyt arbejdsdygtigt arbejderflertal. Gruppens arbejde er dels foregået i folketinget - naturligvis, men i den forgangne vinter også i høj grad ude omkring i partiforsamlinger og offentlige forsamlinger. En fortsættelse af oplægget om alternativ økonomisk politik, indeholdende et bud på en investeringspolitik, er udarbejdet til forelæggelse for hovedbestyrelsen.

Gruppens arbejdsplan, der var udarbejdet i løbet af sommeren og drøftet med hovedbestyrelsen midt i september, har naturligvis måttet suppleres med en række forslag inspireret af den aktuelle politiske situation. De fremgår af beretningens underafsnit og oversigten over fremsatte forslag.

Det afgørende i vores dokumentation og argumentation er påpegnings af, hvorledes denne regerings politik bæres af en ideologi om, at alle byrder entydigt skal lægges på de svageste. Lønarbejderne skal bære byrder, mens

kapitalen skal friholdes. De lavtlønnede rammes hårdere end de bedrelønnede, de arbejdsløse rammes hårdere end de arbejdende, kvinder rammes hårdere end mænd. Syge rammes hårdere end raske. Børnefamilier rammes hårdere end familier uden børn. Privatisering er det samme som opgivelse af solidaritet med de dårligere stillede. Regeringens borgerligt ideologiske politik er ikke kun økonomisk-politisk, men slår også igennem på uddannelsespolitik og kulturpolitik.

SOCIALDEMOKRATIET I OPPOSITION

Socialdemokratiet besluttede selv at opgive regeringsmagten uden at udskrive valg. De ville have en borgerlig regering. På denne baggrund har de hidtil ikke ønsket at komme i en situation, hvor de var med til at vælte regeringen. Det har præget deres oppositionspolitik. Denne har været karakteriseret ved at holde sig til enkeltområder, hvor ikke mindst tidligere ministre har ønsket at manifestere modstand mod regeringens politik: Uddannelsesområdet, karensdage, vejrligsdagpenge som eksempler. Men på de sidstnævnte områder er det umuligt at skaffe flertal mod regeringen, fordi De radikale støtter den. På enkeltområder kan regeringen måske komme i mindretal - eks. RUC, men det tager den helt åbenbart som et vilkår, den er parat til at leve med. Den fik således ikke alle sine finanslovsnedskæringer igennem. Men den fik markeret en klar tendens.

I debatten om stationering af NATOs nye atomraketter i Vesteuropa havde vi håbet på en klar opposition mod regeringen, men det endte med, at socialdemokratiet fandt en dagsordensformulering, som regeringen kunne stemme for. Et afgørende spørgsmål, som regeringen kom i mindretal på, var afstemningen om regeringsforslaget om boycot af varer fra Sovjetunionen. Her burde regeringen faktisk være gået, men det gjorde den altså ikke. Når debatten om lovforslaget følges op af en debat om udenrigsministerens handlemåde i forhold til markedsudvalget, vil det nok vise sig, at det flertal, der iøvrigt støtter regeringen - de radikale og fremskridtspartiet - skal være på plads.

Der er således ikke tale om noget egentligt oppositionssamarbejde mellem SD og SF. Det skyldes naturligvis, at der langt ind i socialdemokratiet gør sig nogle lignende holdninger gældende som dem, der kommer til udtryk i regeringens økonomiske politik. Men så meget desto vigtigere er det, at SF markerer sig som oppositionspartiet og ad den vej tvinger socialdemokratiet ind i en dialog om en politik til gavn for lønarbejderne og de dårligt stillede, dels i og dels udenfor folketinget.

SAMARBEJDE MED ANDRE PARTIER

Denne periodes erfaringer har nok efterhånden gjort det helt klart, at et egentligt samarbejde med det radikale Venstre ikke kan komme på tale for os. I enkeltsager på områder udenfor det økonomiske : militær, kultur, rets-politik m.v., naturligvis, men ikke økonomisk-politisk. Det er vigtigt, at vi bruger denne afklaring i vor videre strategi. Debatten om et arbejderflertal handler udtrykkeligt om et flertal udenfor De radikale, det bør efterhånden stå klart for enhver SF'er. De radikale ville have denne regering, de fik den, de må tage medansvaret for dens gerninger.

Samarbejdet med VS har været godt i perioden. De var måske lidt overraskende kollosalt loyale i forhold til de aftaler, vi indgik med socialdemokraterne i foråret, og efter den nye regerings tiltrædelse har vi haft et fint samspil på mange områder, både indenrigs- og udenrigspolitisk.

FINANSLOV OG FINANSUDVALG

I de bemærkninger, som SF fremsatte til egne ændringsforslag til finansloven for 1983, fremhævede vi, at under et flertal, som SF havde part og del i, ville et finanslovsforslag se helt anderledes ud end det foreliggende. Prioriteringen af udgifter og indtægter ville være en anden, og forslaget ville være præget af SFs skattepolitik, arbejdsmarkedspolitik, miljø- og energipolitik, uddannelses- og kulturpolitik, socialpolitik etc.

Vi sagde, at vi selvfølgelig kunne have stillet ændringsforslag til finansloven på alle disse områder, men at det er vor opfattelse, at ændringsforslag i et så stort omfang ville være mere indviklede end givende for dem, der skulle læse og forstå dem. Politiske ændringer sker nemlig, efter SFs mening, gennem partiernes aktive arbejde i de parlamentariske forsamlinger, i bevægelserne og ude i hverdagen og ikke gennem ændringsforslag til finansloven, der jo i virkeligheden kun kan ændres virkeligt den dag, der er sket et politisk systemskifte.

Vi begrænsede af den grund vores ændringsforslag til finanslovsforslaget for 1983 til tre hovedprincipper, nemlig fredspolitikken, beskæftigelsespolitikken og modstanden mod EF-politikken. Derfor stillede vi forslag om at stryge alle udgifter og indtægter, der havde forbindelse med EF, og at stryge alle udgifter til forsvaret, herunder udgifterne til NATO-medlemskabet. Vi foreslog bl.a., at der skulle etableres to nye færger på Kalundborg-Århus-ruten, at der skulle oprettes flere uddannelsespladser indenfor sundhedssektoren, at lønnen i basisåret ved EFG-uddannelsen skulle genindføres, og at man skulle starte på betalt uddannelse i arbejdstiden. Derudover foreslog vi afskaffelse af laveste invalidepension. På miljøområdet stillede vi forslag om udbygning af cyklestier, et forslag, der blev vedtaget, vi stillede forslag om udbygning af aktiviteterne ved Statens Kunstfond, Statens Museum for Kunst og i forskningsbibliotekerne, og disse forslag blev med enkelte ændringer også vedtaget, mens vore andre forslag f.eks. om et freds- og konfliktforskningsinstitut, om istandsættelse af fredede og bevaringsværdige bygninger, og alle vores gode forslag på forsvars- og EF-området ikke blev vedtaget, men dog diskuteret.

Under diskussionen om finansloven søgte vi gang på gang fra finansministeren og arbejdsministeren at få klarhed over, hvad de besparelser, som indgik i den borgerlige regerings finanslov, ville betyde for beskæftigelsen, men vi fik ikke noget svar. Det samme var tilfældet, da vi i finansudvalget og i folketingssalen søgte at få indenrigsministeren til at give os svar på, hvad de tre milliarders besparelser på bloktilskuddene ville betyde for beskæftigelsen. Det har i det hele taget præget arbejdet i finansudvalget, efter at den borgerlige regering er trådt til, at det er blevet endnu mere umuligt, end det var før (og det kunne være svært nok !) at få nogle ordentlige oplysninger fra ministrene. Dette har givet anledning til megen debat, megen vrede og også meget tidsspilde i finansudvalget.

Efter folketingsvalget fik vi to pladser i finansudvalget. I den første periode lod vi VS få den ene plads, men i den sidste tid har vi selv besat begge pladser. Det har vi gjort, fordi arbejdet i finansudvalget er temmelig stort, og vi finder det vigtigt, at der sidder to SF'ere her, som sammen kan diskutere det meget brede område, som finansudvalget dækker.

BOLIGPOLITIK

Regeringsskiftet betød en kraftig omlægning af boligpolitikken. Trods den omfattende arbejdsløshed indenfor bygge-

fagene og boligmangelen, havde regeringen kun ét afgørende boligpolitisk mål : at spare 600 mill. kroner, næsten uanset hvordan.

I november fremsatte regeringen tre boligforslag for at nå sit mål. Kvoten for almennyttigt byggeri blev foreslået nedskåret, der skulle lægges en særlig skat på det ældre almennyttige byggeri, og boligydelse og boligsikring skulle forringes.

Disse nedskæringsforslag var så grove, at socialdemokratiet vanskeligt kunne støtte dem, men partiet gik ind i forhandlinger for at mildne nedskæringerne noget. På grund af pres fra SF og dele af boligbevægelsen kom der ikke noget ud af et sådant samarbejde. Til gengæld gik de radikale på forlig med regeringen. Nedskæringerne blev reduceret til det halve af det planlagte, og man kan sige, at det vedtagne i høj grad blev som taget ud af de radikales program. Først og fremmest forøgelsen af de private andelsboliger på det almennyttige byggeris bekostning.

Over for denne politik har SF stillet forslag om en forøgelse af kvoten for almennyttigt byggeri (hvor socialdemokraterne blot foreslog den tidligere kvote fastholdt) og et stop for husejernes profitter i det private byggeri i de uregulerede områder. (Sidstnævnte forslag fik SDs støtte, men altså ikke flertal).

Med det fasttømrede samarbejde mellem regeringen og de radikale på boligområdet er SFs muligheder for at få sine boligpolitiske mærkesager igennem naturligvis meget små. Men det betyder ikke, at vi har undladt at rejse nogle. Vi har f.eks. som de første prøvet at rejse en omfattende debat om de store betonbyggerier, som nu på grund af miljøproblemer og byggeskader tegner til at blive et kolossalt problem.

På ét område er det imidlertid lykkedes at komme et godt stykke vej. Det er i spørgsmålet om en demokratisering af det almennyttige byggeri. SF har effektivt rejst en række sager omkring det bureaukratiske misregiment i store almennyttige selskaber, hvor lejerne kommer i klemme på grund af for dårlig planlægning og fejlslagne investeringer. I KAB-sagen lykkedes det os at få Danmarks største selskab til at indføre beboerflertal i samtlige ledende organer. Dette er ikke blevet mødt med begejstring i det socialdemokratiske boligapparat omkring Boligselskabernes Landsforening. Vi er i forbindelse med flere af de sager, der er rejst, blevet truet med al landsens ulykker, hvis vi ikke standsede vores afsløringer. Vores advokat blev sågar på et tidspunkt indklaget for Advokatrådet for at påvise KABs overtrædelser af lovens bestemmelser. Men vi blev ufortrødent ved og fik efterhånden ret, så der nu

forberedes en mere effektiv kontrol med selskabernes omgang med lejernes penge. Vi er sikre på, at dette og en demokratisering af selskabernes ledelser vil føre til både billigere og bedre almenyttigt byggeri. Det socialdemokratiske bureaukrati er en dyr og farlig fornøjelse for almindelige mennesker, hvis det ikke sættes under kontrol nedefra, af lejerne selv. Og vores krav om lejerflertal, som ikke stod videre stærkt, da processen begyndte, føres nu frem med stor styrke, eller for at udtrykke det med et citat fra en bekymret boligbureaukrat : "det breder sig som en steppebrand!". Derfor tror vi også, der er gode muligheder for at få demokratiseringen af den almenyttige sektor gennemført, ikke på regeringens, men i langt højere grad på lejernes betingelser.

ENERGIPOLITIK

Sidste folketingsår sluttede med en række vigtige energipolitiske vedtagelser. Det drejer sig om udvidelsen af naturgasprojektet til Midt- og Nordjylland. Dette gik SF ind for, da vi anser det for en stor fordel både af forsyningsikkerhedsmæssige og af miljømæssige grunde, at naturgassen anvendes her i landet. Vi stillede dog som absolut betingelse, at udvidelsen af naturgasnettet ikke måtte hindre anvendelsen af vedvarende energi, hvilket blev accepteret, ligesom det blev sikret, at der fremover ville blive givet bedre tid til varmeplanlægning og gjort en større indsats for at medinddrage beboerne i varmeplanlægningen. Nogen direkte sikring af den lokale medindflydelse fik vi derimod ikke gennemført.

I forbindelse med de øvrige forhandlinger med den socialdemokratiske regering fik vi gennemført en forhøjelse af tilskuddene til vedvarende energianlæg fra 20 til 30 pct., ligesom det blev fastslået, at der ikke var nogen øvergrænse for de beløb, der måtte anvendes hertil. Der blev indført en kulafgift, og elafgiften blev forhøjet, og begge disse vedtagelser må ud fra en energipolitisk synsvinkel siges at være meget hensigtsmæssige.

Et SF-forslag om fritagelse for el-afgift for elektricitet produceret på lidt større vindmøller blev vedtaget og er senere fulgt op med spørgsmål, der har ført til yderligere fritagelse fra el-afgift for vindmølleproduceret elektricitet.

Det ny folketingsår med den borgerlige regering startede med diskussion om DONGs overtagelse af GULF-raffinaderiet og DONGs deltagelse i oliehandel i detailledet. SF støttede begge dele og stillede et selvstændigt forslag om statens overtagelse af GULF-raffinaderiet.

SF har desuden ydet fuld støtte til to forskellige projekter om vedvarende energi. Det drejer sig om Båring-Asperup-projektet og Nordvestjysk Folkecenter for vedvarende energi.

SF har desuden stillet forslag om hovedstadsområdets varmforsyning. Her har Elkraft og Københavns kommune søgt gennemført en voldsom udbygning af elektricitets- og kraftvarmforsyningen med hovedvægten lagt på en centralisering gennem udvidelsen af Amagerværket. SF har i folketinget støttet, at der i stedet bygges et Avedøreværk for at kunne forsyne den vestlige del af hovedstadsområdet med kraftvarme. Vi har stillet et selvstændigt beslutningsforslag, der gik på at sikre, at der byggedes et mindre Avedøreværk, som forsynede et begrænset område med kraftvarme. Formålet var at forhindre en centralisering på Amager og bygning af mammutværk ved Avedøre samt at give medindflydelse til de kommuner, der skulle varmforsynes fra et Avedøreværk. Beslutningsforslaget var et taktisk bestemt forslag, sådan at forstå at det sigtede mod at samle et flertal i folketinget for at begrænse rækvidden af Elkrafts beslutning.

I foråret 1983 har en del af diskussionen drejet sig om styringen af DONG. For SF er det afgørende, at DONG kan fungere som et aktieselskab med den handlefrihed, som er nødvendig, når der skal konkurreres med multinationale selskaber. Styringen af DONG bør således ske ved, at der fastlægges nogle bestemte rammer af regering og folketing, inden for hvilke DONG kan arbejde. Den borgerlige regering forsøger at begrænse DONGs muligheder for at arbejde effektivt ved at overføre en hel del beslutninger til energiministeriet. Spørgsmålet om statens deltagelse i nye koncessioner til eftersøgning af olie og gas i Nordsoen behandles i tæt forbindelse med DONGs status. SF har forlangt statsdeltagelse gennem DONG i alle nye koncessioner. Vi har krævet, at der kun blev givet få nye koncessioner ved den første udbudsrunde, dels fordi der er brug for at opnå erfaringer, og dels fordi tidspunktet med overflod af olie og faldende priser er dårligt for et større udbud. På nuværende tidspunkt er det fuldstændig uafklaret, hvorledes diskussionen om styring af DONG og om DONGs deltagelse i nye koncessioner vil ende.

ERHVERVSPOLITIK OG ØKONOMISK POLITIK

I løbet af sommeren 82 arbejdede en række medlemmer af folketingsgruppen med udarbejdelse af et beskæftigelsesprogram og med holdninger til andre økonomiske spørgsmål, herunder underskuddet på statsbudgettet. Arbejdet udmøntedes i "En alternativ økonomisk politik". Oplægget blev

bekendtgjort i diverse partiorganer før udsendelsen, og partiets forretningsudvalg stod for den endelige redigering.

Papiret fik en god modtagelse og er rekvireret i et stort antal eksemplarer. Indholdet ligger tæt op ad de tanker, der fremføres fra arbejderbevægelsens side. Eksempelvis kom FTF kort efter med deres bud på en alternativ økonomisk politik, og det viste sig, at de næsten ordret var nået frem til det samme, som vi var.

Arbejdet med konkretiseringen af vores økonomiske politik fortsætter med udarbejdelse af en investeringsplan, ligeledes i et samarbejde mellem gruppe og parti.

En investeringsplan er endnu mere påkrævet efter, at regeringen har offentliggjort sin investeringsplan. Den er med rette blevet hånet fra mange sider for at være næsten totalt indholdsløs. Stort set det eneste konkrete er nyansettelse af 25 professorer.

Den borgerlige regering har i det hele taget vist sig at være meget passiv på det erhvervspolitiske område - deres væsentligste indsats har været at skære ned på nogle af de mest målrettede erhvervsstøtteordninger i den socialdemokratiske regerings finanslovsforslag.

Regeringen har fremsat to lovforslag. Det ene er en ændring af monopolloven, der kun består af den eneste lempelse i det forslag, som den tidligere regering arbejdede med. Vi går selvsagt imod og har desuden fremsat vores eget forslag, der bygger på de øvrige dele af socialdemokraternes forslag plus en række skærper, som er foreslået af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og LO.

Desuden er patentloven genfremsat for femte gang. Der kræves 5/6 flertal og en vedtagelse kan formodentlig kun ske med SFs stemmer. Vi har besluttet at give sagen ekstra grundig behandling denne gang, så vi kan få en endelig afklaring.

SF har bl.a. rejst sagen om Dankort og checkafgift i en forespørgselsdebat. Det lykkes næppe at forhindre Dankortet, men vi har i hvert fald opnået, at der kommer en lovgivning om det, så de værste sociale og retspolitiske konsekvenser undgås.

Desuden har vi rejst sagen om discount-rapporten, som ministeren censurerede. Sagen er vigtig, fordi ministerens indgriben alvorligt beskærer monopoltilsynets muligheder for i fremtiden at lave den slags undersøgelser.

Generelt er SF blevet mere udfarende og mere konkret også på det erhvervspolitiske område. Det skyldes ikke mindst, at vi nu har fået et partiudvalg på området.

SKATTEPOLITIK

Kort før samlingens afslutning 1982 kom Thorkild Kristensen-rapporten om problemerne med skattefradrag, og en efterfølgende debat i folketinget viste et flertal for at gennemføre en skattereform på grundlag af den.

Der blev derfor en række sonderende samtaler mellem socialdemokratiet, de radikale og SF sommeren over. Det viste sig snart, at det var sværere at nå til enighed, end det først så ud til.

De radikale deltog i de første par møder sammen med SF, men derefter meldte de afbud med diverse begrundelser, og regeringen måtte tale med dem og os separat. Men også på andre områder viste de radikale sig besværlige. Navnlig hvad angik pensionsbeskatningen var de helt umulige.

Mellem SF og socialdemokraterne var forskellene ikke uoverskuelige, når det drejede sig om den tekniske side af sagen eller om synet på pensionskasserne. Til gengæld var forskellene meget store, når det drejede sig om, hvilke grupper der skulle have gavn af skattereformen. Socialdemokraterne ønskede at bruge provenuet af en fradragsreform til at forlænge proportionalstrækket, hvilket navnlig ville gavne indkomster omkring 175.000 kr. SF ville bruge en væsentlig del af midlerne til en forhøjelse af personfradraget, så det blev de lavere indkomster, der fik den store fordel af reformen.

Ved sommerens slutning måtte SFs forhandlere meddele gruppen, at de anså mulighederne for at nå frem til en fornuftig skattereform for at være meget små. Socialdemokraterne skulle flyttes længere, end det var realistisk at forvente, når de radikale også skulle være med.

Efter regeringsskiftet har både de radikale og socialdemokraterne fremsat deres forslag til en skattereform - de radikale dog så løst formuleret, at det nærmest er helt indholdsløst. Derimod er det interessant, at socialdemokraterne har nærmet sig lidt til os i deres nye forslag.

En anden konsekvens af regeringsskiftet var, at der blev gennemført en beskatning af de hidtil skattefrie institutioner. De borgerlige partier måtte bide hovedet af al skam og erkende, at heller ikke de kunne regere landet uden at sætte en bremse på den vilde vækst i pensionsfor-

muer og den tilsvarende vækst i statens underskud. Det resultat, som den borgerlige regering og socialdemokraterne blev enige om, er en klar forbedring i forhold til den hidtidige tilstand, både fordi toppen blev skåret af væksten i pensionsformuen, og fordi indeksobligationerne rettede sig med den positive konsekvens, det har for byggeriet. Selv efter gennemførelse af denne realrentebeskatning vil pensionsordningerne dog stadigvæk være yderst favorable.

Forliget mellem regeringen og socialdemokraterne indeholdt en overgang til en rentebeskatning af de skattefrie institutioner i 84, senest i 85. Da vi ikke ønskede at støtte hverken regeringen eller regeringens formueafgift, men gerne så renteskatten gennemført, undlod vi at stemme for loven.

Iøvrigt har den borgerlige regering været meget passiv på skatteområdet. Bortset fra et par ideologiske forslag - bortfald af ejendomsskat på produktionsjord og gavechecks på de 600 kr., som der ikke er flertal for, er da stort set kun kommet med nogle forslag til mindre tekniske ændringer, som har ligget over fra Lykketofts tid.

SF har selv fremsat en række forslag, bl.a. omkring etableringskonti og investeringsfunds, som ved hjælp af leasingkontrakter er blevet den helt store skattefidus. Det er endnu uklart, om det lykkes os at få ordningen ophævet. Socialdemokraterne er enige med os - de har også selv et forslag - men det er som sædvanlig svært at få klart svar fra de radikale. Men forhåbentlig lykkes det i hvert fald at få gennemført, at ordningen kun kan bruges i forbindelse med egen virksomhed, så de fleste fidusmuligheder fjernes.

Derudover har SF fremsat en række forslag af forskellig art. De fleste er kommet på initiativ fra vort skatteudvalg eller vore repræsentanter i ligningskommissioner eller andre steder i skattesystemet. Billedet har stort set været, at socialdemokraterne har søttet os, mens de radikale har været uklare. Et enkelt forslag - en begrænsning af negativ indkomstskat - blev gennemført i reduceret form med regeringens hjælp.

ARBEJDSMARKEDSPOLITIK

Det første initiativ, SF tog efter sidste landsmøde, var at stille et forslag til afhjælpning af ledigheden for de unge enlige mødre. Forslaget blev modtaget med megen velvilje i folketinget, men blev dog ikke vedtaget. Derimod kom der det ud af forslaget, at vejledningen blev forbed-

ret, og der blev på forsøgsbasis ansat 14 ligestillingskonsulenter. Dette hang sammen med en del af den såkaldte martspakke, hvor en del først blev vedtaget i juni, nemlig jobskabelsesloven.

Som bekendt voldte denne lov os visse kvaler på grund af bestemmelsen om, at arbejdsdirektøren kunne udarbejde særlige regler for løn til de 18-21 årige, populært kaldet løntrykkerbestemmelsen. Det lykkedes SF at sikre, at denne bestemmelse ikke måtte gælde de unge, der kom i privat ansættelse under jobskabelsesloven, mens det derimod ikke lykkedes at få den ud, hvor der var tale om kommunale beskæftigelsesarbejder. Når vi alligevel stemte for loven, var det bl.a., fordi selve lovens indhold iøvrigt betød åbning af mulighed for kommunal produktion samt, at loven indgik i den samlede pakke med mange uddannelsespladser og ligestillingskonsulenterne. Disse er iøvrigt i mellemtiden blevet permanente.

Vi var også i foråret med til at indføre muligheden for, at der i loven om jobtilbud for langtidsledige kunne indgå 2 måneders uddannelse. I denne periode var vi sammen med socialdemokratiet og de radikale med til at forbedre mulighederne for, at lønmodtagernes dyrtidsfond samt ATP kan investere i erhvervslivet.

Efter regeringsskiftet blev de hårde kendsgerninger lagt på folketingets bord. Dette var indgreb i dyrtidsreguleringerne således, at der ingen dyrtidsportioner bliver udbetalt indtil 30. marts 1985. Dertil kom, at regeringen pålagde arbejdsmarkedets parter at overholde en 4% ramme, der som bekendt blev overholdt af parterne ved de nys overståede overenskomstforhandlinger.

De nye dagpengeregler blev vedtaget under voldsom protest fra SF, reglerne betyder, at de, der får supplerende dagpenge, får lavere sats end andre, og at vejrligsbestemmelsen om ikke at udbetale dagpenge til dem, der bliver sendt hjem på grund af dårligt vejr, blev vedtaget. SFs forretningsudvalg samt det faglige landsudvalg udsendte løbesedler om disse asociale tiltag. Selvom indførelse af karensdagen hører under socialområdet, skal den nævnes her, fordi disse tre indgreb i bestående love og overenskomster samlet er et angreb på lønmodtagerne i almindelighed, men på kvinderne i særdeleshed.

Efter et par måneder, hvor vi i udvalget blev dynget til med protester fra alle sider mod disse dagpengeregler, tog vi initiativ til at fremsætte lovforslaget om afskaffelse af disse nye regler. Dette også for at vise solidaritet med havnearbejderne, der som de eneste reagerede mod reglerne ved at strejke. Samtidig stillede socialdemokratiet og VS hver for sig forslag om at fjerne visse dele

af de nye dagpengebestemmelser. I skrivende stund ser det ud til, at det eneste, der realistisk er en lille mulighed for at komme igennem med ud over de dispensationer, der er givet, er at ophævelse af vejrligsbestemmelsen måske kan få et snævert flertal.

SF har stillet forslag om, at loven om jobtilbud for langtidsledige ændres således, at ingen flyttes over på bi-standshjælp uden at have fået et jobtilbud. Problemet er, at flere ikke når at få tilbuddet til tiden, hvorefter de falder for 26-ugers reglen. Allerhelst var det denne regel, der skulle afskaffes.

Vi har ligeledes stillet forslag om, at søfolk ombord på skibe, der sejler med våben (som de ifølge loven ikke må), når og hvis de opdager dette og enten vil afmønstre eller bliver tvunget hertil, da ikke skal være omfattet af dagpengelovens karantænebestemmelse. Dette forslag blev ligeledes modtaget med velvilje, men ikke vedtaget. Derfor bliver der stillet et nyt forslag på en anden måde.

Endelig har vi stillet forslag om afvikling af alt overarbejde. Det vil sige, at nødvendigt overarbejde skal afspadsres.

SF har taget initiativ til en forespørgsel om ungdomsarbejdsløsheden. Denne forespørgsel mundede ud i en dagsorden fremsat af de radikale i overensstemmelse med regeringen, hvilket groft sagt fører til en politik på området, der udelukkende hviler på fremskaffelse af uddannelsespladser. Dette indebærer, at kommunerne ikke fremover af folketinget får pålæg om at afsætte midler til igangsættelse af beskæftigelse samt, at ungdomsgarantiordningen, der har kørt som forsøg, afvikles. Konsekvensen er, at det nuværende flertal sælger de 20-24 årige, der ikke ønsker uddannelse.

Vi har stillet utallige spørgsmål på arbejdsmarkedsområdet, ikke mindst om problemstillingen vedrørende sammenkædningen af karensdag og ferielov samt om de tilbagetrukne bekendtgørelser om arbejdsmiljø.

Vi har et udmærket samarbejde med Fagligt Landsudvalg og er ved at få et samarbejde med flere fagforeninger end tidligere. Ligeledes er der ved at være optøning overfor os således, at vi bliver inviteret til debatmøder i fagforeninger og fællesorganisationer.

MILJØ- OG PLANLÆGNINGSPOLITIK

Miljøloven er blevet revideret, og der er blevet vedtaget en ny vandløbslov. Ingen af vore ændringsforslag kom igennem, og man kan spørge sig, om loven er blevet bedre. Ganske vist har visse miljøorganisationer fået klageret og en vis beskeden indflydelse på Miljøankenævnets sammensætning, men de grundlæggende principper, hvor såvel hensynet til virksomhedernes økonomi som til det lokale, kommunale og amtskommunale selvstyre er overordnet miljøhensynet, er der ikke pillet ved. Vandløbsloven var en klar forbedring - nu er miljøhensyn og afvandings- og spildevandshensyn lige-stillet i lovens formål. Tidligere var der ingen miljøhensyn. Men loven er ulogisk og burde have været tydeligere.

Planerne om de gevaldige kortbølgeantennen på Buxsør Odde blev forhindret sidst på sommeren. I tæt samarbejde med DOF og lokale SFere og med mobilisering af norske politikere blev planerne standset som ønsket af miljøministeriet. Det var P & T, der var så seje.

Det nære samarbejde med bevægelserne fortsætter. Det afstedkommer dels direkte lovgivningsinitiativer dels, at en række sager køres mere i randen af systemet.

Den største sejr i år har været vedtagelsen af saltvands-søen bag det fremskudte dige. Området er af stor international betydning for saltvandsafhængige fugle, og at det lykkes midt i hårde nedskæringer at komme igennem med et forslag som dette, er opløftende. Flertallet bag bestod af socialdemokratiet, SF, de radikale og VS. Til folk, der har hørt, at vi sætter Sønderjydernes sikkerhed på spil, skal meddeles, at såvel Sønderjyllands amts tekniske forvaltning som trafikministeriet har erkendt, at der ingen sikkerhedsmæssige problemer er i loven.

Som lov- og beslutningsforslag ligger et par sager endnu. Det drejer sig om forsøget på at stramme op omkring retssikkerheden ved miljøovertrædelser (udvidelse af forældelsesfristerne og indførelse af strafansvar for kommuner og amter). Disse to lovforslag får nok især betydning ved at påvirke arbejdet i det såkaldte "lov- og ordenudvalg", der skulle være barslet med en betænkning her i foråret.

Vore ændringsforslag til levnedsmiddeloven færdigbehandles i løbet af maj, og der er grund til en vis optimisme m.h.t. et forlig, så vi får de fleste af de ønsker, som forbrugerbevægelsen og vi har haft i årevis, opfyldt. Vi møder naturligvis massiv modstand hos industrien, men ender formentlig på en løsning, som ikke koster arbejdspladser, men tværtimod kan betyde fordele på eksportmarkedet på grund af kvalitetsforbedringer på danske levnedsmidler.

Beslutningsforslaget om blyfri benzin kan betyde en fremskyndelse af produktion og markedsføring af blyfri benzin i Danmark, men resultatet afhænger som på flere andre områder af de "grønne" radikale, som mener, raffinaderierne skal bestemme tidspunktet for gennemførelsen.

På grund af de stadigvæk tiltagende nukleare risici har vi bedt regeringen give en skriftlig redegørelse for risikoen for radioaktiv forurening af dansk område som følge af satellitter, atomtransporter, atomdrevne skibe, atombevæbnede skibe og fly og atomkraftværker. Kun miljøministeren har indtil nu indvilget.

Et netop fremsat beslutningsforslag om nedbringelsen af svovldioxidforureningen fik en positiv modtagelse. Forslaget er meget grundigt og faldet fint i tråd med en netop vedtaget rekommendation på Nordisk Råd, som blev vedtaget enstemmigt (dvs. også med borgerlige stemmer). Forslaget skulle have en chance for at blive vedtaget.

I "randen" af systemet fortsætter arbejdet med Cheminova og Cheminovagrupperne. Men især har Greenpeace sat sager i gang. At det er lykkedes at få Danmark til at stemme for stop for kommerciel hvalfangst i den internationale hvalkomite (og at få Island til at lade være med at protestere, så kun Norge, Sovjet, Japan og Peru har sat sig udenfor) er for en stor del deres fortjeneste, men skyldes også det samarbejde, vi har både i Folketinget, i Nordisk Råd og i de andre nordiske landes parlamenter.

Ved den samarbejdsform lykkedes det også at finde frem til et fælles nordisk forslag til Londonkonventionen om stop for radioaktiv dumpning - et forslag, som i en anden skikkelse gik igennem for en to-årig periode.

I samarbejde med OOA fik Greenpeace sagen om de svenske atomaffaldstransporter gennem Øresund og Storebælt sat i sving, og den foranledigede dels en forespørgselsdebat, dels en række af spørgsmål og et større slagsmål på Nordisk Råds session i Oslo med den svenske regering. Sagen er hed endnu og holder også Barsebäck-sagen varm, blot fra en anden vinkel.

Superfoss og Lillebælts forurening har vi holdt varm siden sommerferien. Gennem en massiv indsats i pressen og gennem en lang række spørgsmål til miljøministeren har vi i samarbejde med biologerne, som anmeldte Superfoss, og amtsråds- og kommunalpolitikere afsløret Vejle amts uvilje til at føre tilsyn med udledningerne. Resultatet har været, at Vejle amtsråd siden december har truffet den ene panikbeslutning efter den anden for at dække over tidligere dumheder. Udfaldet af retssagen vil blive afgørende for, hvad sagen kan bruges til fremover.

Landsplanredegørelsen og planstyrelsens debatoplæg : "Hvad gør vi ved Danmark ?" har givet anledning til en debat bl.a. på vores foranledning, uden at vi dog fik ret meget konkret frem om, hvad regeringen vil styre igennem planlægningen. På grundlag af det materiale, der ligger, og de hidtidige erfaringer vil vi arbejde videre med at se på, om der kan være grund til at ændre i planlovene, udarbejde en egentlig landsbypolitik på tværs af udvalgene og forbedre en række forespørgsler om de emner, debatoplægget behandler.

Et vigtigt skridt på vejen mod en højere grad af selvforvaltning er en forstærket indsats for at få indflydelse på den måde, vi planlægger.

UDDANNELSESPOLITIK

Regeringens nedskæringspolitik har ramt uddannelserne hårdt. Fritidsloven er blevet beskåret, så indvandrere, åndssvage og handicappede nu selv skal betale en del af omkostningerne ved deres specialundervisning.

Desuden er der kommet afgift på enkeltfagene, så de personer, der ikke tog 8.-9.-10. klasse eller HF i tide, nu kommer til at betale for denne undervisning. Det har SF naturligvis vendt sig kraftigt imod.

Da vi kunne se, at nedskæringerne på bloktilskuddene betød væsentlige forringelser for folkeskolen, krævede vi en forespørgsel om dette. I den forbindelse havde vi megen hjælp af vores kommunalbestyrelsesmedlemmer landet over. De tilsendte gruppen rapporter om, hvordan nedskæringerne virkede i de enkelte kommuner, hvilket gav et godt billede af situationen.

Ministeren sjoflede debatten ved udelukkende at tale om problemerne for de små skoler, herunder problemer omkring drenge- og pigegymnastik. Da de radikale fremsatte en dagsorden om små skoler, mente vi, det var en støtte til denne afsporing af debatten, så vi undlod at stemme.

Et vigtigt element i ungdomsarbejdsløshedsproblemet er den katastrofale mangel på lære- og praktikpladser. Vi har selv udarbejdet et forslag til løsning af dette problem, hvor hovedindholdet er en udvidelse af Arbejdsgivernes Elevrefusion, så den dækker praktikopholdet, kombineret med en kvoteordning, som sikrer, at alle får en praktikplads. Det lykkedes os ikke at få disse principper med i martspakens praktikpladsforslag. Vi stemte alligevel for denne lov med det klare forbehold, at vi kun følte os forpligtede af loven i det omfang, at den faktisk virkede.

Det har den ikke gjort, og vi har derfor genfremsat vort praktikpladsforslag. Vi har endvidere fremsat et forslag om kønskvotering i erhvervsuddannelserne.

Allerede de tidligere regering havde planer om at nedlægge en række lær seminarier. Da den nye kom til, blev disse planer en realitet. Vi vendte os imod dem ud fra den betragtning, at de fremtidige prognoser var usikre, og fordi det ville betyde en forringelse af uddannelsesmulighederne for de unge.

Bertel Haarders uddannelsespolitik har i det hele taget været temmelig paradoksal. På den ene side har regeringen fastholdt, at alle skal have mulighed for at få en uddannelse, på den anden side har den skåret ned på kapaciteten på de fleste uddannelser. Hovedingredienserne i uddannelsespolitikken er tre ting : der skal puttes flere stole ind på holdene, de unge skal motiveres økonomisk ved, at de gøres lige fattige, og for det tredje regner den med, at "erhvervslivets konkurrenceevne" klarer resten.

De højere læreanstalters generelle økonomiske situation skal på initiativ af SF drøftes i en forespørgselsdebat i april måned. Ellers har vi sammen med de radikale og socialdemokratiet fremsat et forslag til folketingsbeslutning om at bevare den humanistiske basisuddannelse ved RUC og ad den vej standse Bertel Haarders overgreb på RUC. I den forbindelse har vi ført meget indgående forhandlinger med såvel vore venner fra RUC som folketingets øvrige partier. Vi håber at kunne medvirke til at standse endnu et forsøg på at stække landets eneste "kritiske" universitet.

Den seneste gymnasiedebat var i foråret 1982, hvor vi sammen med folketingets øvrige partier (VS undlod at stemme) stemte for en dagsorden, der pålægger undervisningsministeren en alsidig forvaltning af gymnasiets forsøgsvirksomhed. Detseneste overgreb på gymnasiet var undervisningsministerens forslag om at forhøje størrelsen for hold og klasser i gymnasiet (marts 83). Gennem kontakt med gymnasier og spørgsmål/samråd i uddannelsesudvalget søgte vi disse planer standset.

Endelig har vi fremsat et forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et freds- og konfliktforskningsinstitut. Forslaget mødte ikke større støtte i folketinget, men stor velvilje udenfor Christiansborg. Inden sommer vil vi afslutte sagen (foreløbig) med en betænkningsafgivelse, evt. beretning. Vi forhandler med socialdemokratiet om i det mindste at få afsat "øremærkede" penge til freds forskning, eventuelt formidlet gennem forskningsrådene.

KULTURPOLITIK

Det kulturpolitiske arbejde, som vi laver i folketinget, har tre formål : 1) det skal styrke børns og voksnes muligheder for aktivitet, selvvirksomhed og fællesskab, 2) det skal bidrage til bevaring og udbygning af alternativer til den kommercielle kulturindustri og 3) det skal give kunstnere og kulturformidlere rimelige arbejdsvilkår.

I det forløbne år har vi stillet en del beslutnings- og lovforslag på kulturområdet, herunder følgende :

Beslutningsforslag om et forsøg med at udsende nogle eksisterende dagblade af forskellig politisk observans i lydform til brug for blinde, svagtsynede og andre læsehændicappede.

Beslutningsforslag om, at der i en tre-årig periode afsættes 15 mill. kr. årligt til en videofond, der skal fremme dansk produktion og distribution af videoprogrammer, forskning på videoområdet ikke mindst med hensyn til børns videoforbrug og oprettelse af videoværksteder, undervisning i videomediet m.v.

Beslutningsforslag om, at der årligt skal afsættes et beløb, der svarer til 1 pct. af statens udgifter til bygninger, til kunstnerisk udsmykning af nye statsbygninger. Formålet er at gøre miljøerne mere tiltrækkende og brogede, at give mennesker, der ikke er vant til at se kunst, nye oplevelser og at give kunstnere bedre arbejdsmuligheder og nye udfordringer.

Lovforslag om støtte til kommuner, foreninger, grupper, bevægelser og andre, der vil oprette og drive åbne medborgerhuse.

Beslutningsforslag om styrkelse af forskningsbibliotekerne gennem et centralorgan og gennem en rådighedssum til løsning af fælles opgaver.

Beslutningsforslag om, at kulturministeren skal genoptage forhandlingerne med Det kongelige Teaters personale, før ombygningen af teatret sættes i gang.

Vi arbejder desuden, mens dette skrives, med forberedelser til en forespørgselsdebat om, hvordan kulturministeren forestiller sig, at børn og voksne fremtidig skal få et rimeligt kulturelt tilbud, hvis de besparelser, der er bebudet på området for de kommende år, bliver realiseret. Håbet er, at man ved en dagsorden vedtaget ved hjælp af de radikale, socialdemokraterne, VS og SF kan pålægge ministeren at være meget tilbageholdende med besparelserne, men

om en sådan dagsorden vil blive vedtaget, er naturligvis endnu uvist, for man kan aldrig i sidste ende vide, hvad de radikale vil, og hvad socialdemokraterne tør gøre.

Vi har desuden ved alle lejligheder taget afstand fra lovforslag om forringelser af bibliotekernes, museernes og de andre kulturinstitutioners muligheder, vi har stillet mange spørgsmål om besparelser på bibliotekaruddannelserne og vi har i det hele taget gennem folketingets kulturudvalg søgt at få opklaret mange åbne spørgsmål omkring de kulturelle områder, nedskæringer osv., men her som i de andre udvalg kniber det hårdt med at få ordentlige svar.

Vi har derudover fortsat og uddybet det samarbejde, vi har med kulturarbejdere og kunstnere udenfor folketinget for at få inspiration fra dem til nye spørgsmål og forslag.

SOCIALPOLITIK

Sidste samling sluttede med, at SFs forslag om afskaffelse af den laveste invalidepension blev vedtaget - bl.a. med alle de nuværende regeringspartiers stemmer. Men i samme øjeblik de pågældende partier dannede regering, løb de fra beslutningen. Via forskellige spørgsmål, brev til hver enkelt af medlemmerne af de borgerlige partiers folketingsgrupper samt en forespørgselsdebat forsøgte SF at få regeringen til at fastholde den oprindelige beslutning, men uden held.

Løvrigt indledtes folketingsåret med en serie forslag fra regeringen om nedskæringer på det sociale område, hvoraf det meste kom igennem. Der kan f.eks. nævnes indførelse af karenssdag, varighedsbegrænsning ved modtagelse af sygedagpenge samt bortfald af pristalsreguleringen i flere af de sociale ydelser. Senere kom forslaget om ændringer i bistandsloven med nedsættelse af kontanthjælpen og indførelsen af en 9-måneders varighedsbegrænsning for modtagelse af forbigående kontanthjælp. - herefter skal man ned på et særligt lavt beløb.

Der var også forslag om en række forringelser på daginstitutionsområdet, men her blev en del dog forhindret, fordi de radikale stemte sammen med SF, VS og socialdemokratiet.

Sultecirkulæret, der som bekendt blev udsendt af den daværende socialdemokratiske socialminister Bent Rold Andersen, har givet anledning til en nu 9 måneder lang debat i folketinget. Først ved en lang række spørgsmål, dernæst ved et beslutningsforslag stillet af SF og VS om at trække cirkulæret tilbage. Her sagde vi blandt meget andet, at der ikke i bistandsloven var hjemmel til at udsende cirkulæret.

7

Det bedyrede den nye socialminister Palle Simonsen indigneret, at der var. Så kom Den sociale Ankestyrelse i vejen med en afgørelse, der sagde, at det var der ikke.

Herefter blev det nødvendigt for socialministeren at foreslå en direkte lovændring. Det første forsøg gik på en generel bemyndigelse til ministeren til at angive bindende regler for beregning af kontanthjælp. Det argumenterede vi naturligvis hårdnakket imod. Resultatet er blevet et netop vedtaget ændringsforslag, som stiller unge anderledes - og ringere -, når de henvender sig på bistandskontoret for at søge kontanthjælp. Det var SF selvfølgelig også imod, og da den nye lov indeholder en pæn del uklarheder, bliver det ikke sidste gang, at kontanthjælp til unge bliver diskuteret i Folketinget.

Vi har under behandlingen af denne sag haft et fint samarbejde med SFs kommunalbestyrelsesmedlemmer, ligesom vi har været i stadig kontakt med SFU.

Under den borgerlige regerings offensiv mod det sociale system er de ældre stort set blevet friholdt, men de bliver imidlertid hårdt ramt ved bloktilskudsbesparelsen, som f.eks. betyder, at kommuner skærer ned på plejehjem, pensionisters madudbringning osv.

Folketinget har behandlet en ældrepolitisk redegørelse, som bestod af en række velmenende, men tomme ord. I øjeblikket arbejdes der i Folketingets socialudvalg med forslag til pensionsreform. Det skal nævnes, at vi her har et meget fint samarbejde med forskellige pensionistorganisationer.

Karensdagen blev som før nævnt vedtaget i efteråret, men debatten er igen blevet aktualiseret op imod ikrafttrædelsesdatoen 1. april 1983. SF har deltaget meget i denne debat og har bl.a. bedt vores kommunalbestyrelsesmedlemmer om at stille forslag i kommunerne om, at den ikke benyttes.

Under behandling i Folketinget ligger også et forslag om forenkling af det sociale ankesystem, - et forslag, der alvorligt vil forringe borgernes retsstilling, hvis det bliver vedtaget. SF har allerede på nuværende tidspunkt udarbejdet en lang række ændringsforslag, der går i den stilmodsatte retning.

Meget af vores øvrige arbejde - spørgsmål til ministre, indkaldelse til samråd m.v. - har været præget af det samme, som har været kendetegnende for hele perioden, - forsøg på at afsløre konsekvenser af den lovgivning, den borgerlige regering tager initiativ til, og naturligvis hårdnakket modstand. De anslag, der i løbet af 9 måneder er blevet gjort på den sociale lovgivning, bliver desværre

ikke de sidste. Vi ved, at der kommer yderligere til som f.eks. forringelse af børnetilskudsordningen.

Hvis vores angreb på den slags forslag skal opnå større slagkraft, er der brug for et endnu stærkere samarbejde mellem folketingsgruppen, partiets socialfolk, kommunalbestyrelsesmedlemmer og partiforeninger.

RETSPOLITIK

Vi har endnu engang stemt imod, at man udsætter fremsættelsen af en forvaltningslov og offentlighedslov. Det er meget betænkeligt med denne udsættelse, som er sket adskillige gange før, fordi det er så svært at få indblik i den førte politik og forvaltningen i de halvoffentlige institutioner som Kommunedata, gas- og elselskaber m.v. Det er institutioner, som har væsentlig betydning for os i hverdagen.

Vort forslag til folketingsbeslutning om forbrydelser mod kvinder og børn fik en pæn modtagelse i folketinget. Det blev henvist til et udvalg, der er nedsat efter, at vi har fremsat forslaget, og som skal beskæftige sig med behandlingen af voldtagtssager og voldtægts ofre i retssystemet. Der var ikke enighed om at give ofrets advokat ret til at procedere om skyldsspørgsmålet for at bidrage til klarlæggelsen af det faktiske handelsesforløb mellem tiltalte og ofret og tilbagevise eventuelle usaglige og usandfærdige påstande om ofret og hendes adfærd. Det har der også været stor uenighed om i gruppen og i partiet.

Vi er tilfredse med, at det nynedsatte udvalg kender debatten i folketinget, når det går i gang med arbejdet.

Der har været to forespørgselsdebatter, en om adoption og en om sindssygeloven. I debatten om adoption fastholdt vi vores holdning til de nuværende regler. I debatten om sindssygeloven, som blev ført på baggrund af et oplæg fra VS, udtrykte vi enighed om ændringer af sindssygeloven, som er fra 1938 og forældet. Vi ønsker ændringer omkring tvangsindlæggelser, tvangstilbageholdelser og tvangsbehandling på psykiatriske hospitaler, og derom var der bred enighed i folketinget. Debatten handlede derudover om behandlingen, institutioner og registrering (tvangsindlagte patienter registreres i kriminalregisteret) og lovovertrædere (sindssyge lovovertrædere kan dømmes til tidsubestemt straf), og her var der også enighed om, at der skulle ændringer til. For tiden arbejder vi med ændringer omkring børn og unge, som fængsles.

Den 1. april 1983 træder den nye lov om køb på kredit i kraft. Den skal erstatte den gamle afbetalingslov fra 1954. Loven er især tænkt som en beskyttelse af forbrugerne og skal styrke kreditkøbernes retsstilling.

Der var oprindeligt indeholdt to ekstra fordele for kreditkøberen i lovforslaget. Nemlig, at sælgeren var forpligtet til at oplyse den effektive rente (dette sker i flere lande), og at forbrugeren altid har ombytningsret. Disse to sidste ting fik de radikale tvunget ud af loven med støtte fra den gamle regering mod, at de ville overveje spørgsmålet om den effektive rente endnu engang og bl.a. indhente erfaringer fra udlandet. SF gik imod ændringsforslaget, men stemte for det endelige lovforslag, idet vi fandt, at det alligevel indeholdt så mange forbedringer på forbrugerområdet, især på fagedområdet, hvor man tidligere stod uden særlige rettigheder, såfremt man ikke havde overholdt en købekontrakt.

Socialdemokratiet fremsatte fornylig et forslag til folketingsbeslutning om en gældssaneringsordning. SF støttede dette forslag. Det drejede sig om, at håbløst forgældede enkeltpersoner skal have mulighed for at få nedskrevet deres gæld - såvel til private som til det offentlige - og at gælden skal samles ét sted samt, at man får en fornuftig afdragsordning, som man har mulighed for at overholde. Det vil være skifteretten, der skal være ansvarlig for denne gældssaneringsordning, som både skyldneren, kreditoren og samfundet vil få gavn af forudsat naturligvis, at der tages hensyn i ordningen til, at den ikke kommer til at fungere som en nem udvej for spekulanter, der hensynsløst har udnyttet systemet.

Vi støtter også et forslag fra socialdemokratiet om en registrering af fonde. Det er utilfredsstillende, at der ikke findes lovregler om disse selvejende institutioner. Disse manglende regler betyder, at man i dag f.eks. ikke engang ved, hvor mange fonde, der findes i Danmark, og hvor stor en kapital, de råder over. Endvidere betyder det, at det overhovedet ikke er muligt at føre nogen som helst kontrol med disse fonde. På baggrund af de økonomiske og samfundsmæssige faktorer, disse fonde udgør, finder vi det nødvendigt med en lovregulering på området. De meget lempelige skatteregler, der nu gælder på området, har jo medført, at det er blevet uhyre attraktivt at oprette disse fonde med mere eller mindre klart formål.

Gennem en række spørgsmål til justitsministeren er det blevet afsløret, at lovlig politisk virksomhed stadig registreres i Danmark trods alle forsikringer om det modsatte. Til trods for at den danske journalist Flemming Sørensen således i 30 år er blevet undersøgt af efterretnings-tjenesterne uden, at man fandt noget strafbart, har dan-

ske myndigheder udleveret oplysninger om hans lovlige politiske arbejde i Danmark til Vesttyskland. I det hele taget vil der blive arbejdet videre med at få afdækket efterretningstjenesternes virksomhed.

Afsløringerne af PETs aflytning af Tvind har således vist for første gang fået en justitsminister til at sørge for, at folk, hvis telefoner blev aflyttet, fik besked om aflytningen efter, at sagen var henlagt uden, at der kunne rejses anklage.

Inden samlingens slutning i fjor lykkedes det at bruge samarbejdet mellem den socialdemokratiske regering og de radikale og SF til gennemførelse af to vigtige love.

Den ene var en ændring til straffeloven om nedsættelse af strafammerne for almindelige berigelsesforbrydelser med gennemgående 1/3, nedsættelse af mindstetiden for prøveløsladelser fra fire til to måneder og endelig udvidet adgang til anvendelse af betingede domme og bøder.

Selvom et af argumenterne for ændringen var, at der mangler plads i fængslerne, er det klart, vi støttede det, mens alle de borgerlige partier undtagen de radikale var imod.

Den anden var forbud mod overvågning med TV af offentligt tilgængelige steder. Forslaget var fremsat af justitsministeren på baggrund af et beslutningsforslag, SF havde stillet året før. Vi havde klart ønsket, at forbudet skulle gælde både privat og offentlig overvågning, der optages på videobånd, men det ville socialdemokraterne ikke være med til, så den endelige lov gælder kun for privat overvågning. Vi må så senere eventuelt i forbindelse med en debat om registrering vende tilbage til det offentliges, ikke mindst politiets brug af TV-overvågning.

Politiets rolle optager stadig en stor del af den retspolitiske debat i folketinget. Vi har især hæftet os ved politiets meget mandsstærke og voldsomme optræden ved sociale uroligheder som havnearbejderstrejke, husbesættelser og lignende. Desværre må vi gang på gang konstatere, at skiftende justitsministre og et flertal i folketinget bakker op bag politiets adfærd, selvom vi kan fremlægge dokumentationer for klare urimeligheder. For tiden drøfter vi på foranledning af VS, hvorledes politiets kundgørelser kan blive offentligt tilgængelige, så folk, der kommer i karambolage med politiet i det mindste ved, hvad politiet må og ikke må.

En af de virkelig store sager, vi arbejder med, er en ny udlændingelov. Partiets retsudvalg har nedsat en undergruppe til støtte for folketingsgruppen. Det er vigtigt

for os, at vi kommer til at fremstå helt entydigt som modstandere af enhver form for racisme i dansk lovgivning. Iøvrigt er retspolitikken et af de områder, hvor vi skal vide at benytte os af det flertal udenom regeringen, der kan manifestere sig ved hjælp af os, VS og De radikale nu, hvor socialdemokratiet er i opposition.

KOMMUNALPOLITIK

De "tunge" sager på det kommunale område i den forløbne periode ligger til behandling i folketingets kommunaludvalg i øjeblikket.

Det drejer sig om ændring (og det vil sige en formindskelse) af kommunernes mulighed for at opkræve grundskatter samt forslaget om kommunal udligning og generelle tilskud fra stat til kommuner og amtskommuner. Det er i den sidste, at forslaget om yderligere 3 milliarder i bloktilskudsbesparelse i 1984 indgår.

Bloktilskudsbesparelsen i 1983 blev ordnet via et aktstykke i finansudvalget, som dog ved bl.a. SFs foranledning blev trukket ned til afstemning i folketingssalen. SF er som bekendt mod begge forslag og forsøger at forhindre dem i at blive vedtaget. Hvis den nye bloktilskudsbesparelse bliver vedtaget, har beregninger vist, at mellem 15.000 og 19.000 ansatte i kommuner og amtskommuner vil blive fyret.

Problemerne omkring ægtefælleinhabilitet for kommunalbestyrelsesmedlemmer, som i sin tid blev rejst af SF, er i den forløbne periode blevet løst via en lovændring.

Løbende bliver der arbejdet med problemerne indenfor sygehusvæsenet, hvor specielt sygehusplanen for Københavnsområdet trænger sig på. Vi håber i samarbejde med partiets sundhedsfolk at få udarbejdet en "sundhedspakke" til fremsættelse i næste periode.

Vi har haft et stadigt stigende og for os godt samarbejde med partiets kommunalbestyrelsesmedlemmer. Det betyder bl.a., at vi stiller spørgsmål og rejser mange forskellige problemer, som SFs kommunalbestyrelsesmedlemmer falder over og beder os om at tage fat på. Som et par eksempler kan nævnes brug af ufaglært personale på et psykiatrisk hospital, manglende aktindsigt for kommunalbestyrelsesmedlemmer i kommunale fællesforetagender som skolepsykologisk forbund, tilsynrådets muligheder for at behandle sager indenfor socialudvalgets regi, administrationen af varmemhjælp til pensionister og meget andet.

Vi satser meget på at udbygge det samarbejde, vi allerede har i gang med kommunalbestyrelsesmedlemmerne og partiforeningerne.

TRAFIKPOLITIK

Af ikke-færdigbehandlede sager kan bl.a. nævnes : kystsikringssagen, lov om DSB, stop for Tårnbymotorvejen, lov om naturkatastrofefond og lov om anternes overtagelse af motorvejene.

Af færdigbehandlede sager bl.a. : bygning af to færger til Århus-Kalundborg linien, et forslag, der var fremsat for at redde beskæftigelsen på Helsingør og Nakskov skibsværfter. Fra SFs side pegede vi på, at tre mindre færger måske var bedre set udfra en trafikalsynsvinkel, da flere afgange fra henholdsvis Århus og Kalundborg ville betyde en stor forbedring for de rejsende. Men på grund af tidnød kunne dette forslag ikke få flertal, da der fra værfterne blev presset på for at få loven igennem hurtigst muligt. Derfor stemte SF for de to færger.

Øst-Vest-forbindelsen blev diskuteret efter ministerens redegørelse. Heri blev det postuleret, at en bro til 15 milliarder sagtens kunne hvile i sig selv.

Et flertal, socialdemokratiet, de radikale, VS og SF gik ind for at fremskynde udbygningen af jernbanetrafikken til Halsskov-Knudshoved og bygge tre nye kombifærger i en langsigtet planlægning frem til år 2010. Ialt vil dette beløbe sig til 3,6 mia. Fordelene herved er at bevare arbejdspladserne på Storebælts- og Kattegatruterne, at give de danske værfter en mulighed for gennem bygning af færger at kunne komme gennem krisen samt at sikre en spredning af Øst-Vesttrafikken.

Afgørelsen vedrørende en Storebæltsbro vil komme igen i 85, og der var flertal for broen. Socialdemokratiet ville have broen nu, og da det ikke kunne lade sig gøre, gik de ind for udflytningen til Halsskov-Knudshoved.

Postloven har også været til behandling, her var det især takststigningen, der blev diskuteret. Fra SFs side gik vi imod portoforhøjelserne, da der i forvejen er en reallønsnedgang for almindelige mennesker. Også forslag om, at der skal være postkasser ud for hver bolig, gik vi imod. Dette ville koste 500 postbude deres jobs samt gøre servicen ringere for forbrugerne.

LANDBRUGS- OG FISKERIPOLITIK

Med SFs, socialdemokraternes og de radikales stemmer blev den nye jagtlov vedtaget. Der er her i høj grad taget hensyn til de synspunkter, som en række grønne organisationer ønskede til stor fortrydelse for gammeldags jægersynspunkter.

For SF er jagtloven en miljølov, og takket være SFs indsats i folketinget og en række organisationers indsats udenfor er det også det, der præger den nye jagtlov. Tilbage er kun at tage konsekvensen og flytte forvaltningen af jagtloven over i miljøministeriet.

Under arbejdet med loven opbyggede SF en god kontakt til en række grønne organisationer, ligesom vi i høj grad trak på hjælp fra en række miljøaktivister. Disse kontakter og samarbejdet med miljøaktivisterne er fortsat også efter lovens vedtagelse.

De landbrugsforhandlinger, der fandt sted i forsommeren 82 mellem socialdemokratiet, de radikale og SF endte med en principiel enighed om at udarbejde en finansieringsreform for landbruget, der byggede på jordrentelån og indekslån og en enighed om, at disse reformer ikke måtte medføre en kapitalisering hos den enkelte landmand.

Alene det, at socialdemokratiet fremkom med forslag om disse ting, var positivt, for det viste en ny holdning fra deres side. På nuværende tidspunkt er der ikke udarbejdet noget forslag, og det skyldes først og fremmest regerings-skiftet, som har bevirket, at der overhovedet ikke er sket noget på området re- og nyfinansiering af landbruget.

SF har nu fremsat et beslutningsforslag, der bygger på den enighed, der opnåedes i forsommeren. Vi har selv fremsat vores forslag om en jordbrugerfond, og om der kommer noget resultat ud af anstrengelserne, kan man ikke sige på nuværende tidspunkt.

Vi har gennem flere år arbejdet på at få ligestillet andelslandbrug med selvejet landbrug, og da der i folketinget behandles et ændringsforslag til landbrugsloven, vil vi fremsætte ændringsforslag til dette og så håbe på, at vi endelig kan få denne ligestilling vedtaget.

En omstilling til økologisk jordbrug presser sig mere og mere på, og i skrivende stund har vi et formodet håb om, at vi kan fremskaffe et flertal for en speciel konsulent-tjeneste for økologiske jordbrugere. På dette område har vi haft et udmærket samarbejde med de avlerforeninger, der findes på området.

Udover dette regner vi med at fremlægge et forslag om forskellige støtteordninger til hjælp for en videreudvikling af det økologiske jordbrug.

Miljøministeren har fremlagt en landsplanredegørelse, hvor ikke mindst strukturen i landbruget og landsbyernes overlevelsesmuligheder er behandlet. Strukturdebatten trænger sig på i højere og højere grad, og der er ingen tvivl om, at vi med vores vedtagne jordbrugsprogram står meget stærkt i denne debat, som vi vil opfordre alle til at gå ind i.

Resultatet af fiskeriforhandlingerne i EF-regi har gjort en lovgivning om en fordeling af fangsmulighederne af de danske kvoter højaktuelt, og vi arbejder sammen med medlemmer af partiet, der har viden om og interesse i dette område, om at kunne fremlægge et forslag på området.

Det ser endelig ud til, at den meget upopulære lovgivning om mærkning af fiskeredskaber for bierhvervs- og fritidsfiskere kan ændres til en form for fisketegn, men om vi når det i indeværende samling er usikkert.

MARKEDSUDVALGET

EF-politikken er blevet et af de områder, hvor socialdemokratiet har valgt at mærke sig i forhold til den borgerlige regering. Det er svært at sige, om dette er udtryk for, at partiet er blevet mere EF-kritisk, omend der er en klar tendens til, at EF-skeptikerne omkring Ivar Nørgård har relativt meget vind i sejlene.

Dette har igen forbindelse med, at de direkte økonomiske fordele ved medlemsskabet er for nedadgående på samme tid, som EF-ideologerne presser på med en europæisk union.

Det sidste kommer til udtryk i den såkaldte Genschler-Columboplan om en europæisk akt, som vi sammen med VS kørte en forespørgselsdebat på i efteråret. Debatten blev af socialdemokratiet brugt til at give regeringen tommelskruer på vedrørende EF-politikken, idet regeringen gennem en dagsorden blev tvunget til at føre en markedspolitik i overensstemmelse med den tidligere regerings.

Flest kræfter er blevet brugt på fiskerikonflikten, som i alt væsentligt var (og er) en strid mellem Danmark og Storbritanien. Overgangsordningerne udløb 1. januar 1983, hvorefter der skulle vedtages en egentlig fælles fiskeripolitik i EF. Efter mange trakasserier lykkedes det med et for Danmark særdeles pauvert resultat. Den fastlagte politik betyder nedgang for dansk fiskeri for de fleste fiskearter med tab af tusindvis af arbejdspladser til følge. Vi vendte

os derfor (sammen med VS og fremskridtspartiet) imod forliget.

I foråret kom sanktionssagen mod Sovjet op igen. Vi rejste den (sammen med VS) sidste år, da den socialdemokratiske regering accepterede at anvende Rom-traktaten til udenrigspolitik gennem anvendelsen af art. 113 til udenrigspolitisk begrundede sanktioner mod Sovjetunionen. Den nye regering ønskede en forlængelse på to måneder fra 1. januar, hvilket den fik støtte til af socialdemokratiet. Der gik imidlertid kuk i den, fordi den accepterede en forlængelse af den pågældende forordning på et helt år, kombineret med et dansk forbehold, hvormed den mente, at Danmark kunne komme ud efter to måneder, idet den forudsatte, at der så kunne blive et flertal for en national dansk lovgivning. Dette viste sig imidlertid ikke at være tilfældet, og da mandatet samtidig var overskredet, blev der kørt en stor kampagne mod udenrigsministeren.

Vi støttede kritikken, men forsøgte at fastholde nogle principielle vinkler på samme tid, som vi kritiserede den tidligere socialdemokratiske regering for at have påbegyndt EF-sanktionerne. Sagen er bl.a. løbet ud i en opstramning af markedsudvalgets arbejdsfacon, som vi også har kritiseret skarpt.

Medlemmerne af markedsudvalget har været i løbende kontakt med partiets EF-udvalg på samme tid, som vi har kunnet gøre brug af vort sekretariat i Luxembourg.

INDFØDSRET

Der er flere urimeligheder i de kriterier, man sætter for opnåelse af dansk statsborgerskab. Derfor har vi udarbejdet et forslag til ændringer i kriterierne, som er blevet godkendt i partiets retspolitiske udvalg.

Forslaget er sendt til samtlige partier i tinget samt til indenrigsministeren for at få hendes kommentarer. Det er sådan, at folketingets indfødsretsudvalg selv sætter de regler, de arbejder efter ud fra, hvad der kan opnås flertal for. Her er altså ikke tale om, at man fremlægger et beslutningsforslag i folketingssalen, det foregår internt i udvalget.

De ændringer, vi foreslog, var følgende :

Nedsættelse af åremålskravet fra 7 til 5 år.
Papirløse og samlevende af samme køn ligestilles med gifte.
Ophævelse af det statsborgerlige enhedsprincip (dvs. at et ægtepar skal have samme statsborgerskab. Uden at begge er

kvalificerede og søger, kan den ene ikke få dansk statsborgerskab).
Lempelse af kravet om integration i det danske samfund. (Det vil altid bero på et skøn, om ansøgeren er tilpas integreret. Medlem af danske foreninger - dansk omgangskreds m.m.)
Oprettelse af noget, der ligner det "svenske indvandrer-
verk", så man undgår afhøring hos politiet, når man søger dansk statsborgerskab. F.eks. ved at denne opgave omlægges.

Ministeren var negativ overfor en nedsættelse af åremålskravet, omend argumentationen var dårligt underbygget. Derimod var hun positiv overfor de andre forslag. F.eks. mente hun, at det statsborgerlige enhedsprincip stred imod ligestilling af mand og kvinde, så det er de borgerlige måske nødt til at gå med til. At ligestille papirløse med gifte var hun ligeledes positiv overfor, men ville dog gerne afvente ægteskabsudvalgets delbetænkning omhandlende samlevendes retsstilling.

Det vil endvidere kræve særlige kontrolforanstaltninger.

At give samboende af samme køn ligestilling med gifte er uden praktisk betydning, mener ministeren. Der er indtil nu ikke kommet ansøgninger på denne baggrund.

Angående integrationen i det danske samfund er ministeren enig i, at denne vurdering ikke kan hvile på eksakte, objektive kriterier, og foreslår derfor, at man helt ser bort fra dette og i stedet udelukkende lægger danskundskaberne til grund for, om ansøgeren er i stand til at fungere i det danske samfund. Da man i forvejen har det kriterium, at ansøgeren skal beherske det danske sprog i rimeligt omfang, er det måske en udmærket metode. Ordningen vil indføre en administrativ forenkling.

Endelig er ministeren af den opfattelse, at det, at indvandrernes civile forhold behandles af politiet, kan opfattes som en generel mistillid fra det danske samfunds side til indvandrerne som befolkningsgruppe. Derfor overvejer hun en omlægning af indfødsretsadministrationen således, at kontakten med den indfødsretssøgende varetages af en civil myndighed.

Alt i alt er svarene overraskende positive. Vi må så håbe, at medlemmerne i udvalget vil vise sig lige så positive.

Foruden at have gennemført 3 love med ialt ca. 2.000 ansøgere, hvoraf udvalget personligt har drøftet de ansøgninger, der var problemer med, har udvalget også haft tid til en udflugt. I februar måned blev der gennemført et besøg efter udvalgets ønske hos fremmedpolitiet eller tilsynet med udlændinge, som det retteligt hedder. Værter var

justitsministeren, rigspolitichefen og chefen for TMU. Udvalget fik en orientering om de forhold, der gælder for fremmedes ophold i Danmark, ligesom man fik svar på de eventuelle spørgsmål, man måtte have. Under mødet drøftede vi, hvorfor man i Danmark havde lagt tilsynet med udlændinge hos politiet. I andre lande klares dette af civile myndigheder, når det drejer sig om fastboende personer.

FORSKNING

Da vi ved regeringsskiftet fik formandsposten i forskningsudvalget, drøftede vi i gruppen og med folk i partiet, hvordan vi bedst kunne udnytte en sådan post.

Forskningsudvalget har i folketinget en anden funktion end de andre, almindelige 17-mandsudvalg, idet der ikke til udvalget er knyttet lovarbejde, hvilket også betyder, at der ikke direkte er nogen ministeransvarlige. Undervisningsministeren er dog minister for forskning på universiteterne og de højere læreanstalter.

Udvalgets opgaver er : 1) at gennemgå den årlige beretning fra planlægningsrådet for forskning og 2) at søge tilvejebragt en nærmere kontakt mellem folketingets medlemmer og repræsentanter for den videnskabelige forskning.

I møderne deltager udover folketingsmedlemmer 5 repræsentanter for den videnskabelige forskning.

Da vi jo altid har prioriteret forskningen meget højt i SF, lavede vi en undergruppe af folk med viden på området til at rådgive os. Vi blev enige om at prøve at lave nogle flere og mere alsidige møder, end der har været tidligere under tidligere formænd, senest Bertel Haarder, som mest interesserede sig for informatik.

Formålet var naturligvis at få folketingsmedlemmer til at interessere sig noget mere for forskningens vilkår, da det gennemgående har haft en lav status, hvorfor folketingsmedlemmer har prioriteret møderne meget lavt.

Vi fik følgende møder igennem i forskningsudvalget : 1) overblik over forskningsområdet, 2) kvindeforskning med oplæg fra Kvininfo, Københavns Universitet, Århus Universitet, Odense Universitet og Ålborg Universitet, 3) et besøg på Landbohøjskolen, 4) samspillet mellem erhvervslivet og forskningen med oplæg fra planlægningsrådet for forskningen og repræsentanter for erhvervslivet og fagbevægelsen, 5) møde med Sydjysk Universitetscenter, Århus Universitet, Direktoratet for de Videregående Uddannelser, AC, og DSF.

Ved planlægningen af møderne har vi naturligvis prøvet at få dem lavet med en socialistisk vinkel.

Derudover har vi deltaget i en del møder med forskningsinstititioner og har megen kontakt med forskellige forskergrupper, som er meget villige til at give os oplysninger og materiale til brug for arbejdet med at gennemskue nedskæringer og den politik på området, som gennemgående føres af embedsmænd i direktoratet og ministeriet.

For at få nedskæringerne frem i lyset har vi anmeldt en forespørgsel om grundforskningens vilkår, som i skrivende stund endnu ikke har været afholdt. Til efteråret har vi besluttet at lave en høring: "Hvad er et godt liv?" - som vi har fået igennem i udvalget sammen med socialdemokratiet og de radikale.

UDENRIGSPOLITIK

På u-landspolitikens område har der i den forløbne folketingssamling været en redegørelsesdebat om u-landspolitikken og en efterfølgende forespørgselsdebat om samme emne. Regeringen lagde ud med planer om en større binding af u-landshjælpen samt en forhøjelse af statslånsgrænsen sådan, at u-landshjælpen i højere grad kommer mellemindkomstlande til gode. Inden debatten trak udenrigsministeren lidt i land, hvad angår bindingen af hjælpen, men fastholdt ønsket om en forhøjelse af statslånegrænsen. Socialdemokratiet gik herefter sammen med regeringen om en dagsorden, der forhøjer statslånegrænsen og reelt forøger bindingen af u-landshjælpen. Det skete på trods af, at der i folketinget var et flertal sammen med de radikale og VS om en forbedring af u-landshjælpen i retning af Ole Bang-udvalgets flertalsindstilling, hvis socialdemokratiet havde villet bruge det. Vi var sammen med VS forslagsstillere til en dagsorden, der tog udgangspunkt i Ole Bang-udvalgets flertalsindstillinger. På grund af socialdemokratiets forbrødring med de borgerlige kom den ikke til afstemning.

Herudover har vi i samlingen fremsat et beslutningsforslag om en råstofskat på statens nettoindtægter fra Nordsøen. Forslaget blev fremsat under den socialdemokratiske regering og opnåede kun klar støtte fra VS. Den opnåede dog en solid omtale i pressen og stillede socialdemokratiets perspektivløse u-landspolitik i relief.

Ellers har u-landssiden (nord-syd) stået i Sydafrikas tegn. Vi tog i december 82 initiativ til en forespørgsel om sanktioner overfor Sydafrika på baggrund af, at året 1982 var blevet udråbt som året for mobilisering af sanktioner over for Sydafrika. Forespørgselen faldt (ved et tilfælde) sam-

men med afsløringerne af Trigon-rederiets illegale våben-transporter og fik af den grund særlig stor omtale. Det lykkedes at få socialdemokraterne til at stille en dagsorden, der sikrer et gradvist bortfald af kulimporten fra Sydafrika senest 1990 (forudsat, at elværkerne retter sig efter henstillingen). Den samlede et flertal bestående af de radikale, SF og VS uanset, at SF og VS havde ønsket en betydeligt strammere tidsfrist. Desuden rejste vi Trigonsagen i såvel folketingets spørgetid som i udenrigsudvalget og retsudvalget og i form af et beslutningsforslag om at iværksætte en uvildig undersøgelse af politiets og anklagemyndighedens efterforskningsarbejde eller mangel på samme. Hverken Trigonsagen eller kulsagen er endnu afsluttet.

Vi fremsatte herudover forslag om at præcisere visumbestemmelserne overfor sydafrikanske statsborgere sådan, at sanktioner også kommer til at gælde undervisnings- og studiemæssige forbindelser. Den konkrete anledning var, at Rotary efter vor mening i strid med det nordiske handlingsprogram og Danmarks generelle Sydafrika-politik fortsætter med og agter i fremtiden at fortsætte med at formidle skolemæssige udvekslingsordninger med Sydafrika. Det uanset at udvekslingsleverne i deres ansøgning til Rotary skal bekræfte, at de vil optræde som "ambassadører" for "deres land".

Alle disse forslag har medvirket til at skabe en hårdt tiltrængt debat om Sydafrika og trods det vanskeligt regerbare folketing til en skærpelse (f.eks. for kulindkøbene) af den danske sanktionspolitik.

Den 18. december 1979 vedtog De forenede Nationer en konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder. I forbindelse med FN's kvindetiårs verdenskonference i København i juli 1980 undertegnede mange lande konventionen, således også Danmark. Endelig vedtog folketinget den 11. marts 1983 at retificere denne meget vigtige konvention.

Samtlige partier i folketinget stemte for med undtagelse (naturligvis) af fremskridtspartiet. Nogle af de vigtigste punkter i konventionen : De undertegnende stater forpligter sig til at sikre mænd og kvinder lige ret til at nyde alle økonomiske, sociale, kulturelle, borgerlige og politiske rettigheder.

Endvidere nævnes det i konventionen, at kvinders rolle i forplantningen ikke må danne grundlag for diskrimination, men at børnenes opvækst kræver, at ansvaret deles mellem mænd og kvinder og samfundet som helhed.

Vi stillede - sammen med VS - et beslutningsforslag om

dansk anerkendelse af PLO og om sanktioner mod Israel på grund af invasionen i Libanon. Forslaget blev forkastet. Desuden har vi i spørgetiden stillet en lang række spørgsmål vedrørende problemerne i Mellemøsten.

FORSVAR- OG SIKKERHEDSPOLITIK

Efter vedtagelse af den tre-årige forsvarsordning (af alle partier mod SF, VS og de radikale) nedsatte forligspartierne deres eget særudvalg, og dermed blev de fleste praktiske spørgsmål vedrørende ordningens administration trukket ud af folketingets forsvarsudvalg. - Den militærpolitiske side af vort virke i udvalget har bestået i at stille en række spørgsmål af mere vidtgående karakter (forberedelse til atomkrig, krigens karakter osv.).

Både i udvalget og i salen har vi dog koncentreret kræfterne om raketoprustningen. Gennem en række spørgsmål fik vi afsløret, hvilken holdning Danmark (S-regeringen) havde indtaget på de fortrolige NATO-møder, især til finansieringen. Herunder arbejdede vi nært sammen med Stein Ørnhøj (SV) i det norske storting.

I salen fremkaldte vi 3 store debatter om spørgsmålet (2 forespørgseler og 1 beslutningsforslag). En fjerde debat blev provokeret af socialdemokratiet, men også her stillede vi vort eget dagsordensforslag.

Det har været vor taktik at fremsætte de forslag, socialdemokratiet formulerede udenfor folketinget, men som de ikke ville/turde fremsætte i tinget. I "konkurrencen" med os har socialdemokratiet så alligevel bevæget sig et stykke i forhold til deres hittidige parlamentariske position.

Det bedste eksempel vedrører finansieringen af raketopstillingen. Vi formulerede vort forslag efter en udtalelse af Anker Jørgensen, hvori han klart sagde nej til finansieringen. Men inden debatten blev det afsløret, at S-regeringen selv havde sagt ja til første rate. Vort pres var dog så stærkt, at socialdemokratiet blev nødt til at foreslå blokering af de øvrige rater - til regering store utilfredshed. Dette forslag blev vedtaget, idet vi undlod at stemme. - Senere blev det "cementeret" ved tekstanmærkning til finansloven, vedtaget af socialdemokratiet, SF, de radikale og VS imod alle de øvrige.

Vi havde noget mindre held under den debat, der førtes efter, at socialdemokratiet udenfor folketinget havde fremlagt sine "10 punkter". Her lykkedes det ikke at forhindre en socialdemokratisk forsoning med regeringen om en "raketdagsorden". Den kan imidlertid tolkes meget forskelligt

(hvilket også skete), og derfor undlod vi at stemme.

For at opnå klarhed har vi nu stillet et beslutningsforslag bygget på et uddrag af de 10 punkter. Vort formål er at sikre et klart flertal i folketinget for at forhandlingerne forlænges udover tidsfristen, at der ikke sker udstationering eller finansiering, så længe der forhandles, og at de britisk-franske atomstyrker indregnes i grundlaget for forhandlingerne.

I alle disse sager har vi haft et udmærket samarbejde med VS. Initiativerne er taget i fællesskab, og vores afstemningsmønstre har været ens. Samtidig har vi også arbejdet nært sammen med fredsbevægelsernes forskellige grupper og strømninger.

Udelukkende på grund af telex-orientering fra vor repræsentant i FN blev fastfrysningsspørgsmålet bragt op i tide af os. Det skete i det udenrigspolitiske navn. Regeringen var pr. betinget refleks indstillet på at stemme imod den svensk-mexikanske resolution. Vi ønskede ligesom VS og de radikale, at Danmark skulle stemme for den. Efter nogen tøven gik socialdemokratiet ind for, at vi skulle undlade. For at hindre, at Danmark stemte imod resolutionen, besluttede vi - ligesom VS og de radikale - at støtte dette standpunkt, der derved opnåede flertal.

Stillet overfor truslen om, at sagen ville blive bragt ned i salen, gav regeringen meget modvilligt efter. Dermed blev Danmark og Grækenland de to eneste NATO-lande, der ikke stemte imod resolutionen. (Men Grækenland stemte for den!) - Det bør tilføjes, at vi under dette forløb havde kontakt med PASOK, det græske regeringsparti.

SAMARBEJDET MED HOVEDBESTYRELSEN

Der har igennem hele perioden været et tæt samarbejde med hovedbestyrelsen og dens udvalg omkring enkeltsager og omkring de overordnede problemer.

Majforhandlingerne med den socialdemokratiske regering stillede naturligvis ganske særlige krav til dette samarbejde. Der var klart forskellige politiske vurderinger af situationen og af, hvordan vi skulle agere i den, både i gruppen og i hovedbestyrelsen. Drøftelserne var åbne og grundige, og gruppen fulgte de henstillinger, der blev resultatet af drøftelserne.

I en situation, hvor der forhandles så tæt, som tilfældet var i maj, ofte flere gange om dagen, bliver opgaven i høj grad at sikre et tilstrækkeligt informationsniveau fra

forhandlerne til dem, der skal træffe beslutningerne. Det er ikke altid en enkel opgave, men vi bestræber os på at løse den så godt som muligt.

En forudsætning for, at vort parti kan blive ved med at nyde tillid i den del af befolkningen, vi henvender os til, er, at folk oplever, at de står overfor et parti, hvor de forskellige organer trækker på samme hammel, og hvor den åbne debat, der iøvrigt er vigtig for os, er et middel til afklaring, der sætter sit præg på partiets beslutninger. Vi må endelig ikke bøje os for den borgerlige og socialdemokratiske kritik, der går ud på, at SF jo ikke er til at forhandle med, fordi de altid først skal spørge deres hovedbestyrelse.

Tværtimod skal vi gøre dette til en dyd og til udtryk for en demokratisk partiopfattelse, som frem for at være en svaghed er en styrke for vort parti.

GRUPPENS REPRESENTATION I FOLKETINGETS STÆNDE UDVALG

	medlem	stedsfortræder
Udv.for forretn.orden	Bjørn Poulsen Ebba Strange	
Udv.t.valgs prøvelse	Bjørn Poulsen (nf)	
Arbejdsmarkedsudvalget	Lilli Gyldenkilde	Ole Henriksen Kirsten Hjort
Boligudvalget	Ole Kalnæs Pelle Voigt	Kirsten Hjort
Civilt beredskab	Gert Petersen	
Energiudvalget	Ole Kalnæs (nf) Søren Riishøj	Tommy Dinesen
Erhvervsudvalget	Steen Gade Kjeld Rahbæk Møller	Lilli Gyldenkilde
Finansudvalget	Ingerlise Koefoed Bjørn Poulsen	
Forsvarsudvalget	Gert Petersen Pelle Voigt	Margrete Auken
Indfødsretsudvalget	Inger Hams (f) Kirsten Hjort	
Kirkeudvalget	Inger Hams Kirsten Hjort	Asbjørn Agerschou Lilli Gyldenkilde
Kommunaludvalget	Asbjørn Agerschou Tommy Dinesen	Birthe Hansen
Kulturudvalget	Marianne Bentsen Ingerlise Koefoed (f)	Ebba Strange
Landbr.- og fiskeriudv.	Steen Gade Bjørn Poulsen	Erik Hove Sørensen
Markedsudvalget	Steen Gade Holger K.Nielsen	Kirsten Hjort
Miljø-og planl.udv.	Margrete Auken (nf) Erik Hove Sørensen	Holger K.Nielsen
Offentlige arbejder	Tommy Dinesen Ole Henriksen	Margrete Auken

	medlem	stedfortræder
§ 71-udvalget	Erik Hove Sørensen	
Pol.-økonomisk udvalg	Kjeld Rahbæk Møller Ebba Strange	Ingerlise Koefoed
Retsudvalget	Alice Faber Ebba Strange (f)	Inger Harms
Skatteudvalget	Marianne Bentsen Kjeld Rahbæk Møller	Erik Hove Sørensen
Socialudvalget	Asbjørn Agerschou Birthe Hansen	Alice Faber
Uddannelsesudvalget	Marianne Bentsen Holger K.Nielsen	Søren Riishøj
Udenrigspol. nævn	Gert Petersen	Ingerlise Koefoed Pelle Voigt
Udenrigsudvalget	Inger Harms Søren Riishøj	Pelle Voigt
Valutaudvalget	Ingerlise Koefoed Erik Hove Sørensen	
Videnskabelig forskning	Alice Faber (f) Søren Riishøj	Birthe Hansen

(f) = formand - (nf) = næstformand

Nordisk Råd	Margrete Auken Ole Henriksen	Inger Harms Ingerlise Koefoed
Europarådet	Pelle Voigt	
Folketingets præsidium	Lilli Gyldenkilde	

Gruppebestyrelse: Ebba Strange (formand), Bjørn Poulsen (sekretær,
Alice Faber, Ole Henriksen og Holger K. Nielsen

Politisk ordfører: Gert Petersen

BESLUTNINGS- OG LOVFORSLAG, fremsat af SF

- B 1 - om statslig overtagelse af Gulf-raffinaderiet på Stignæs
- B 2 - om en generel omgåelsesklausul i skattelovgivningen
- B 8 - om opretholdelse af kapaciteten på lærerseminarierne
- B 9 - om oprettelse af et freds- og konfliktforskningsinstitut
- B 17 - om dagblade som lydavisere til blinde, svagsynede og andre læsehæmmede
- B 33 - om huslejestop
- B 39 - om kraftvarmekapaciteten i hovedstadsområdet
- B 41 - om forbrydelser mod kvinder og børn
- B 45 - om ophævelse af ændringer af oktober 1982 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.
- B 50 - om beskatning af udenlandsk indkomst i Danmark og ophør af skattepligten til Danmark
- B 56 - om danske søfolks rettigheder ved ulovlige transporter
- B 58 - om oprettelse af en videofond
- B 59 - om fremskaffelse af praktikpladser til efg-lærlinge
- B 63 - om nedbringelse af forureningen af miljøet
- B 64 - om ændring af monopollovgivningen
- B 65 - om nedsættelse af en trustkommission
- B 67 - om kunstnerisk udsmykning af statens bygninger
- B 79 - om udstedelse af visum til sydafrikanske statsborgere
- B 80 - om et centralorgan for forskningsbibliotekerne
- B 84 - om en landbrugsreform
- B 87 - om begrænsning af overarbejde og tvungen afspadsring
- B 89 - om genoptagelse af forhandlingerne mellem ministeren for kulturelle anliggender og Det kgl. Teaters personale
- B 91 - om positiv fredstjeneste

- L 22 - om afgift af øl og tobaksafgifter
- L 36 - om investeringsfonds
- L 37 - om udbetaling af den skattemæssige værdi af visse renteudgifter (negativ indkomstskat)
- L 38 - om ligningsloven
- L 57 - om miljøbeskyttelse (særlig forældelsesfrist)
- L 58 - om indførelse af strafansvar for folkevalgte
- L 90 - om levnedsmidler m.m.
- L 98 - om indskud på etableringskonto
- L 104 - om førstegangsoverdragelse af ejerlejligheder
- L 108 - om klageret for lejere
- L 109 - om ændring af begrebet "skattepligtig indkomst"
- L 110 - om ligningskommissionens tilvejebringelse af oplysninger fra banker og sparekasser m.fl.
- L 146 - om ophævelse af formuenedslag for skovejere
- L 169 - om statsstøtte til medborgerhuse o.lign.
- L 182 - om arbejdstilbud til ledige

BESLUTNINGS- OG LOVFORSLAG, fremsat af SF med andre partier

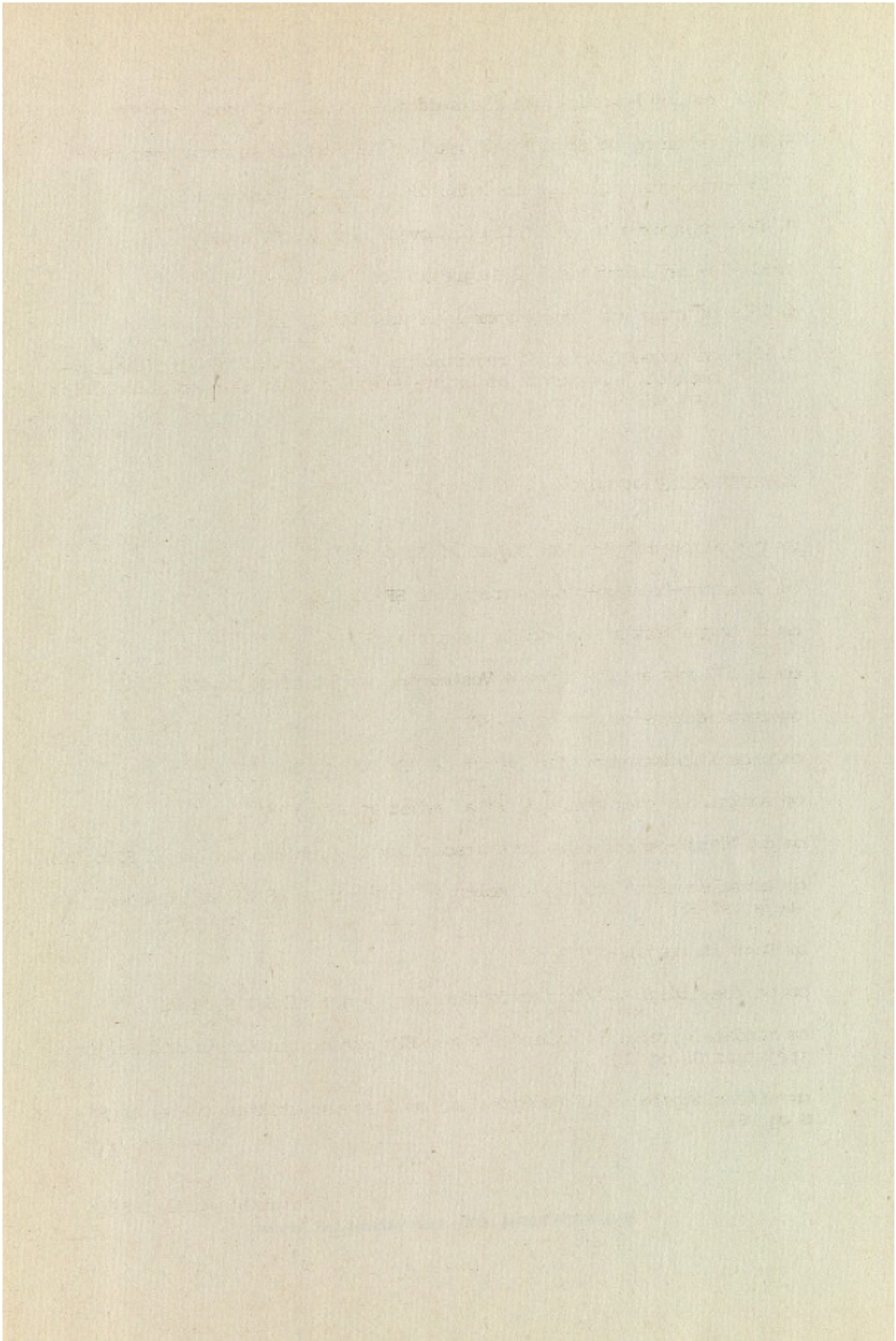
- B 5 - om indførelse af sanktioner mod Israel og anerkendelse af PLO (med VS)
- B 10 - om ophævelse af cirkulæreskrivelse om kontanthjælp til unge (med VS)
- B 21 - om mellemdistanceraketter (med VS)
- B 27 - om forbud mod tilsætning af blyholdige stoffer til motorbenzin (med VS)
- B 38 - om børns familieretlige stilling (med RV og VS)
- B 52 - om rederiet Trigons brud på FNs våbenembargo mod Sydafrika (m.VS)
- B 53 - om udarbejdelse af en fondsbeskatningslov (med S, RV og VS)

- B 88 - om den humanistiske basisuddannelse ved RUC (med S og RV)
- B 92 - om en ny dansk indsats omkring INF-forhandlingerne (med VS)
- B 93 - om nedsættelse af blyindholdet i motorbenzin (med S)
- L 49 - om ophævelse af helligdagsloven (med VS, RV og FP)
- L 61 - om en saltvandssø i Margrethe-Kog (med S og RV)
- L 160- om stop for Tårnbymotorvejen (med RV, FP og VS)
- L 173- om gennemførelse af regeringens 4 pct.s ramme på afskrivningsområdet, suspension af pristalsreguleringen i indkomståret 1983 (med VS)

FORESPØRGSELSDEBATTER

- om situationen i Tyrkiet (rejst af SF og VS)
- om Genscher-Colombo-planen (rejst af SF og VS)
- om de unges forringede vilkår (rejst af SF)
- om de 572 nye atomraketter i Vesteuropa (rejst af SF og VS)
- om invalidepension (rejst af SF)
- om atomaffaldstransporter (rejst af SF, RV og VS)
- om sanktioner over for Sydafrika (rejst af SF og VS)
- om de "dansk-amerikanske forsvarsområdet" i Grønland (rejst af SF og VS)
- om konsekvenserne for folkeskolen af besparelser på bloktilskuddene (rejst af SF)
- om Dankort (rejst af SF)
- om de fremtidige vilkår for forskningen (rejst af SF, S og VS)
- om mandatafgivelse i forbindelse med EFs handelssanktioner mod Sovjet (rejst af SF og VS)
- om offentliggørelse af redegørelsen om discountbutikker (rejst af SF, S og VS)

(afsluttet april 1983)

Tryk: NOTAT 06-48 16 00 - Avistrykkeriet ApS, Åbyhøj

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk